

1950-2-52
7-1-53

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada.

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

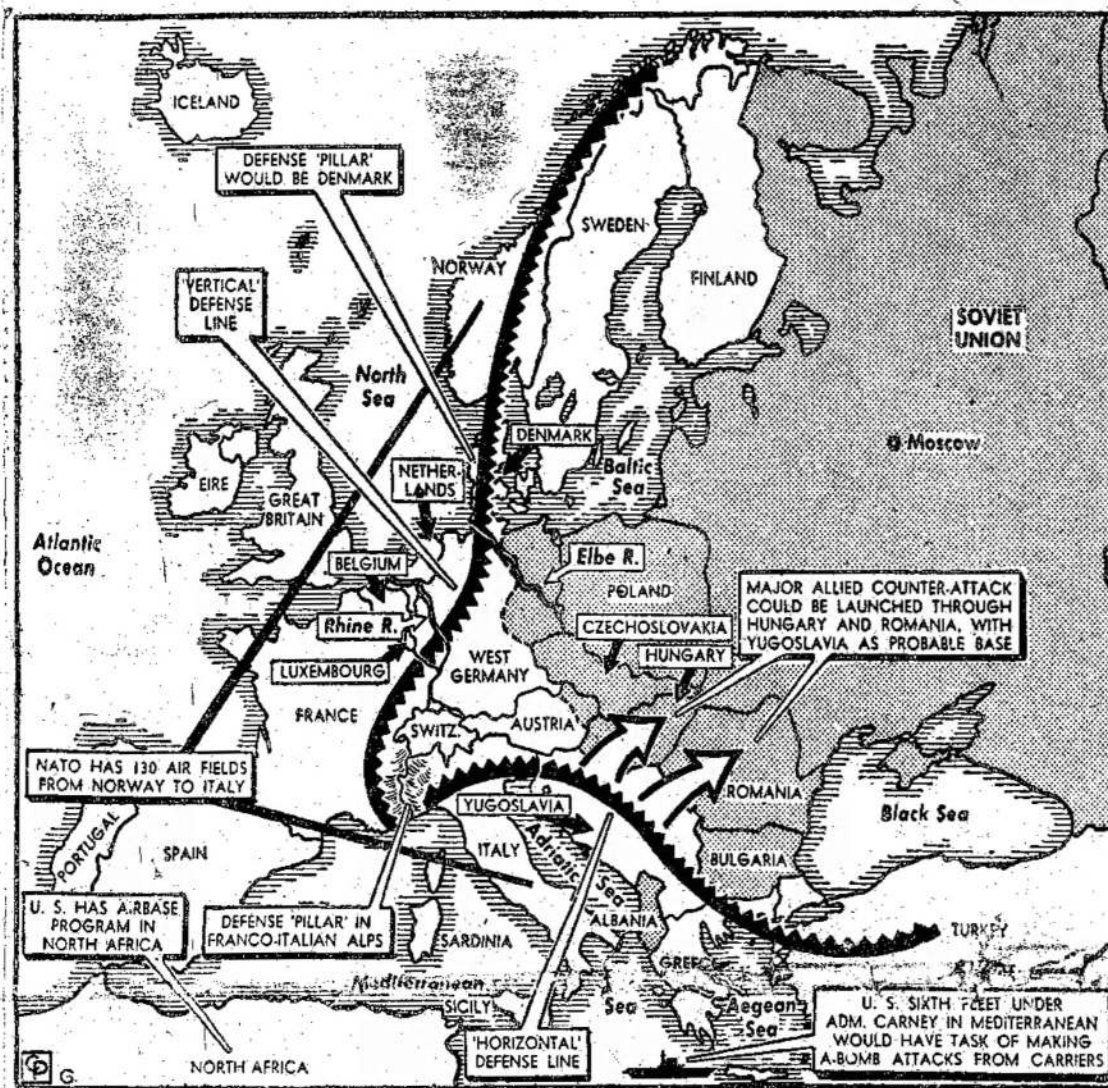
Kaina 10 ct.

Nr. 1,014

1,104

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 2, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Sis žemėlapis rodo NATO Tarybų Sąjungą ir jos liudiskas kaimynes juosta miliridgway reikalavimai pasirodė per dideli. Budžetas buvo nukirstas pusiau.

Stalinas Sutiktų Matytis Su Generolu Eisenhoweru

MASKVA. — J. Stalinas, ir Tarybų Sąjungos negali Tarybų Sąjungos premjeras, atsakydamas į New Yorko Times paklausimus, davė suprasti, kad jis sutiktų matytis su generolu Eisenhoweru, kada jis bus jau perėmęs prezidentystę.

Štai tie paklausimai ir J. Stalino atsakymai:

Kl.: Prasidedant naujiems metams ir naujai administracijai Jungtinėse Valstijose, ar jūs vis dar esate įsitikinę, kad Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos gali sugyventi taikoje ateinančiais metais?

At.: Aš tebetikiu, kad karas tarp Jungtinių Valstijų

būti laikomas neišvengiamu, ir kad mūsų šalis gali gyventi taikoje.

Kl.: Kame glūdi, jūsų manymu, priežastys dabartinių pasaulio ginčų?

At.: Visur kur ir visame kame, kur tikrai "šaltojo karo" prieš Tarybų Sąjungą politikos veiksmai randa savo išraišką.

Kl.: Ar jūs pritartumėte diplomatiniais pasikalbėjimams su naujos Eisenhowero administracijos atstovais, ieškant galimybių susitikimui tarp jūsų ir generolo Eisenhowero tikslu sumažinti pasaulio įsitempimą?

At.: Aš į tokią sugestiją žiūriu prielankiai.

Kl.: Ar jūs kooperuotumėte bent kokiuose naujuose diplomatinuose bandymuose tikslu priversti Korėjos karą prie galo?

At.: Aš sutinku kooperuoti, nes TSRS susiinteresavusi baigimu karo Korėjoje.

WASHINGTON. — J. Stalino atsakymai sukėlė plačias diskusijas diplomatinuose rateliuose. Vieni sako, kad J. Stalino atsakymai yra tikrai propaganda, o kiti sako, kad JV valdžia turės atkreipti į juos rimtą dėmesį.

Visi taikos šiekiantieji žmonės, tačiau, labai trokšta, kad toks susitikimas įvyktų. Gal jis palengvintų įsitempimą ir tokiu būdu padėtų pašalinti pavojų taikai.

Churchill Vyksta į Washingtoną Tarsis Apie Korėją

LONDON. — Winstonas Churchill, britų premjeras, trečią dieną, išvyksta laivu Queen Mary į Washingtoną, kur jis tarsis su būsimu prezidentu D. Eisenhoweru.

Tarp kitų dalykų, jis noris pasikalbėti su juimi ir apie Korėją, jos rubežius.

Britų spauda rašo, kad amerikiečiai nerodą prielankumo šiam vizitui. Nekurie laikraščiai sako, kad vizitas labai ne laiku.

Eisenhoweras taps prezidentu antrojo pusės sausio.

Juos Šaudė, Kad Jie Vis Dainavo

PUSAN, Korėja. — Amerikiečių ir Syngman Rhee kareiviai nušovė 84 korėjiečius belaisvius už tai, kad jie nesiliovė dainuoti, kaip parodo patys amerikiečiai.

Komendantas pulk. Miller pasakoja, kad jis pasiuntęs 3 būrius kareivių, kuomet belaisviai pradėję dainuoti. Kuomet jis pats pribuvęs prižiūrėti operacijas, kitose kempėse belaisviai pradėję dainuoti.

Kada belaisviai nesiliovė dainuoti, jis įsakęs šaudyti. Pirma šaudė iš šautuvų, o paskui iš kulkošvaizdžių.

Kalbės Žymus Autorius Kahn

TORONTO. — Sekmadienį, sausio 4 dieną, Massey Hall įvyks protesto mitingas prieš pasimojimą sudeginti elektros kėdėję Ethel ir Julius Rosenbergas Jungtinėse Valstijose.

Vyriausiu kalbėtojum bus Albert E. Kahn, pagarsėjęs autorius, parašęs "The Great Conspiracy", "High Treason" ir kitas plačiai žinomas knygas.

Protesto banga plečiasi. Rosenbergai buvo nuteisti nužudyti remiantis kerštingo liudininko melu. Jie gyvensi ir dabar ginasi, sakydami, kad jie nekalti.

Taikos Suvaziavimas Šaukia Didžiųjų Jėgų Valdžias Pradėti Taikos Derybas

VIENA. — Su didžiausiu entuziazmu 2,000 delegatų gruodžio 19 dieną priėmė Atsisaukimą į žmones, šaukiantį penkių didžiųjų jėgų valdžias tuojau pradėti pasitarimus dėl sudarymo taikos pakto.

Suvaziavimas savo apeliacijoje taipgi reikalauja tuojau sulaukyti mūsų Korėjoje, uždrausti bakteriologinius, atominis ir cheminius ginklus; pasirašyti taikos sutartį su Vokietija, kuri patarnautų suvienyti visą Vo-

KATALIKŲ UNIJOS KALBA APIE TRUMPĄ DARBO SULAIKYMĄ

QUEBEC. — Katalikų unijos, kurios ketino skelbti generalį streiką protestuojant prieš policijos terorą Louisevillėj, dabar aiškina, kad jos planuoja trumpą generalį darbo sulaikyimą.

Kada toks darbo sulaikyimas bus pravestas, taipgi nesakoma.

kietiją į demokratinę respubliką.

"Pasiūlydama sušaukti žmonių Kongresą už Taiką", sako apeliacija, "Pasaulinė Taikos Taryba parodė savo troškimą sujungti įvairius judėjimus, organizacijas ir pažiūras kilniam tikslui.

"Šie žmonės, nors būdami skirtingų pažiūrų daugeliu klausimų trokšta susitarimo tarp žmonių, kurie trokšta kovoti bendrai, kad išvengus karo, budavojimui taikos.

"Laisvos diskusijos pademonstravo vieningą troškimą padaryti galą karų politikai, kuri atnešė tiek daug vargo žmonijai.

"Mes manome, kad nėra tokių skirtumų tarp valstybių, kurių nebūtų galima išrišti per derybas.

"Užtenka naikinimo miestų ir šalių! Užtenka kruvimo žudymo įrankių! Užtenka neapykantos ir šaukimo už karą! Jau laikas, pribrendęs laikas susitarti!

"Mes šaukiame Penkių Di-

didžiųjų Jėgų valdžias, nuo kurių labiausiai priklauso taika pasaulyje; mes šaukiame jas tuojau pradėti pasitarimus dėl sudarymo Taikos Pakto.

"Mes šaukiame tuojau sulaukyti visus mūsų Korėjoje. Kol miestai naikinami ir kraujas liejasi, tol susitarimas negalimas. Kuomet mūsų bus sulaukyti, abi pusės greičiau susitarš taisyklomis, kurie dar skiria jas".

NUMATO DIDELĮ NEDARBA KANADOJE

TORONTO. — Tim Buck, DPP lyderis, savo atsikreipime į kanadiečius Naujų Metų proga, pažymi, kad 1953 metai bus labai svarbūs metai. Jis numato nemažą progresą pasaulyje 1953 metais, bet pastebi, kad Kanadoje bus daugiau atleidimų iš darbo, nes rinkos dėl Kanados prekių ne didėjančios, o mažėjančios.

Jis mato padidėjusias darbininkų kovas už pakėlimą algų, užnįjines teises.

Liaudies Respublikose

Europos liaudies demokratijos šalys — Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Albanija, sėkmingai atkūrusios karo ir fašistinės okupacijos sugriautą ūkį, sparčiai žengia tolesnio ekonomikos ir kultūros pakėlimo keliu.

Šių šalių liaudies ūkis nežino griunamųjų krizių ir vystosi materialinių bei kultūrinių visumenės poreikių maksimalaus patenkinimo interesais.

Apie didelius pramonės vystymosi tempus įtikinamai liudija šitokie duomenys: pramonės produkcijos gamyba liaudies demokratijos šalyse dar 1951 metais praėjo prieškarinį lygį: Lenkijoje — 2,9 karto, Čekoslovakijoje — 1,7 karto, Vengrijoje — 2,5 karto, Rumunijoje — 1,9 karto, Bulgarijoje — 4,6 karto, Albanijoje — daugiau kaip 5 kartus.

1952 metais, palyginti su 1951 metais, pramonės gamybos apimtis padidės: Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje — 22-25 procentais, Albanijoje — daugiau kaip 80 procentų.

Reikšmingi yra laimėjimai, pasiekti industrializacijos tokioms pirma labiausiai atsilikusioms šalims, kaip Rumunija ir Bulgarija. Rumunijos pramonėje jau įsisavinta serijinė įvairių mašinų ir staklių gamyba, tame tarpe tekinamųjų, grežiamųjų ir frezuojamųjų staklių, o taip pat kompresorių, kalvystės kūjų, šachtų ir naftos pramonės įrengimų gamyba. Pradėta gaminti įvairių tipų garvežiai ir vagonai, elektros motorai, aukšto slėgimo garo katilai, motovežiai, troleibusai, rutuliniai buoliai, vikšriniai trak-

toriai ir t.t. Bulgarijos pramonės išmoko gaminti eilę naujų mašinų, tame tarpe dizelinius motorus, elektros transformatorius ir generatorius, juostinius transportorius anglies pramonei. Bulgarijoje sukurtos naujos pramonės šakos, antai, elektros pramonė, žemės ūkio mašinų gamyba, chemijos pramonė. Kuriamas tėvyninė metalurgija.

Liaudies demokratijos šalyse daug nuveikta elektrifikacijos srityje. Elektros energijos gamyba 1952 metais padidėjo, palyginti su 1950 metais: Lenkijoje ir Čekoslovakijoje — 24-25 procentus, Vengrijoje ir Rumunijoje 38 proc., Bulgarijoje — 77 proc., Albanijoje — daugiau kaip 3 kartus.

Liaudies demokratijos šalyse plečiama stambių pramonės įmonių ir įvairių taikiams tikslams skirtų įrenginių statyba. Antai, Rumunijoje statoma Bikaze hidroelektrinė, kuri kasmet teiks 430 milijonų kilovatvalandžių elektros energijos, t. y. trečdalis to kiekio, kurį teikdavo visos Rumunijos elektrinės, pastatytos senojo režimo laikais. Šios elektrinės vandens saugykla įgalins apdrėkinti apie 300 tūkstančių hektarų sausringų žemių. Šiais metais jau paleistos veikti stambios šiluminės elektrinės Doičešt ir Oviliju — 2. Visu smarkumu statomas kanalas Dunojus - Juodoji jūra. Kanalas, kurio ilgis bus beveik 70 kilometrų, beveik septynis kartus sutrumpins kelią nuo Černavodos ligi Juodosios jūros pakrantės.

Bulgarijoje sparčiais tempais statoma stambi Stalino vardo vandens saugykla, kuri apdrėkins Sofijos lyguminiuose 85 tūkstančius hektarų žemės ir aprūpins vandeniu Bulgarijos sostinę — Sofiją. Dėka to, kad sukuriama ištininė drėkinimo sistema, Bulgarijos Dobrudža iš sausringo krašto paverčiama žydinčiu šalies kraštu.

Vengrijoje prie Tisos upės statoma stambi hidroelektrinė, kuri kasmet teiks 55 milijonus kilovatvalandžių elektros energijos. Svarbiausiojo Užtisiso laivybinio kanalo vandenys apdrėkins daugiau kaip 100 tūkstančių hektarų žemės sausringuose šalies rajonuose.

Lenkijoje stambiausias šešiamečio plano objektas yra gigijos kombinato statyba. Šis kombinatas duos traktoriams, automobiliams ir kitoms mašinoms gaminti tiek pat plieno per metus, kiek prieš karą per metus pagamindavo visa Lenkijos metalurgijos pramonė. Šalyje statoma daug kitų stambių mašinų gamybos, chemijos ir kitų pramonės šakų įmonių.

Naujų statybų pastoliais yra apsidengusi Čekoslovakija. Taikių kūrybinių darbų užmoji gali ryškiai pavaizduoti šitoks faktas: Vien trečiajame šių metų ketvirtyje baigta statyti 300 objektų pramonėje ir transporte.

Albanijoje dar pernai pradėjo veikti stambus tekstilės kombinatas, hidroelektrinė, pirmasis cukraus fabrikas ir kitos įmonės. Šiais metais statoma daug naujų pramonės įmonių, pavyzdžiui, hidroelektrinė prie Mati upės, naftos valymo gamykla, vilionių audinių fabrikas Tiranoje ir kitos.

Visose šalyse plačiu mastu vykdoma gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, klubų, teatrų, stadionų statyba.

Sėkmingai liaudies demokratijos šalyse vystosi ir žemės ūkis.

Padidėjo žemės ūkio darbų

mechanizavimas. Pirmojoje šių metų pusėje Lenkijos laukuose jau dirbo 35,500 traktorių. Bulgarijos laukuose šiemet veikė apie 12 tūkstančių traktorių ir daugiau kaip tūkstantis trys šimtai kombainų. Visur metalai išmetų kyla laukų derlingumas ir didėja grūdinių bei techninių kultūrų derliaus bendras surinkimas.

Augant liaudies ūkiui, be paliovos kyla materialinė ir kultūrinė išsivadavusių tautų gerovė. Bulgarijoje ir Vengrijoje šiais metais jau visiškai panaikinta kortelių sistema gyventojams aprūpinti pramonės ir maisto prekėmis. Pakilo realusis darbo užmokestis, prasipletė prekių apyvarta. Pavyzdžiui, Vengrijoje darbo užmokesčio fondas trečiajame šių metų ketvirtyje buvo 18,3 procento didesnis, negu trečiajame pereitų metų ketvirtyje. Rumunijos valstybinės ir kooperatinės prekybos tinkle prekių pardavimas gyventojams trečiajame ketvirtyje padidėjo 27,9 procento, palyginti su pirmuoju šių metų ketvirčiu.

Keliant liaudies demokratijos šalių ekonomiką, didžiulį vaidmenį vaidina ekonominis bendradarbiavimas su Tarybų Sąjunga. Maksimaliai pigi ir techniškai pirmarūšė Tarybų Sąjungos pagalba yra vienas svarbiausių veiksnių, užtikrinančių liaudies demokratijos respublikų ekonomikos laimėjimus. Naujausiųjų konstrukcijų mašinų ir įrengimų šios respublikos 1952 metais iš TSR Sąjungos gavo dešimt kartų daugiau, negu 1948 metais.

Ekonominis bendradarbiavimas tarp Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijos šalių plečiasi ir tvirtėja. Šis bendradarbiavimas stiprėja

Vaistas Apetitui Mažint

Geras apetitas yra geras daiktas, ženklas geros sveikatos. Tik nereikia perdėti. Apsivalgymas, apsiriėjimas jau nebe gerai. Kai dažnai persivalgai, neina tau sveikaton: perdaug riebus pasidarai, nutunki, o tai apsunkina širdį, organus, liaukas, gadina sveikatą ir trumpina gyvenimą.

Kad žmogus tunka ir nusi-peni, kai kada bent kiek kaltos esti ir jo liaukos, bet visų dažniausia kaltas jo apetitas ir įprastinis, nuolatinis apsiriėjimas.

Kai valgant gardu ir vis dar norisi, tai dažniausia ir susivaldyti pamiršti. Kad ir nepamiršti, tai nenori susivaldyti, — valgai sau ir valgai, ir persivalgai. Kai parūpo tau suliesėti ir atgauti žmoniškesnę, grakštesnę išvaizdą, tai, brolyti, pradėk valgyt mažiau.

Tačiau, mažindamas valgi, ribodamas dietą, pasirūpink vitaminų, kad jų tau būtų pakankamai. Ar šiaip ar taip, vis vartok kasdien kokį vitaminų mišinį.

Kai nepajėgi laisva valia suvaldyti apetito, gaus tam tyčia vaisto. Wyeth vaistų gamykla turi tokį preparatą — "Adjutets", tablečių pavidale. Be recepto vaistinėms, kaip nelabai nori duoti: mat, tos tabletes turi truputį benzadrino arba amfetamino, kuris ir mažina apetitą. Be to, jos turi ir atitinkamų vitaminų, taip kad, jas bevar-tojant, žalos tau nepadaro, tik svoris eina mažyn.

Vartodamas "Adjutets", gali ir perpus mažiau suvalgyti, mažiau klorijų gauti, o valgyt tavęs taip nebetraukia, sumažėja apetitas. Tegul gydytojas išrašo tau receptą ir nuskiria, po kiek tau tiktų imti tų "Adjutets" tablečių, kad sau gražiai ir nuolaidžiai eitum lengvyn ir liesyn: gal po svarą ar po du kas savaitę, kol prieisi savo normos.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

tvirtuoju planingos taikios statybos pagrindu, tautų draugystės, lygiateisiškumo ir tarpusavio pasitikėjimo pagrindu. Besivystantieji ekonominiai ryšiai tarp taikos ir demokratijos stovyklos šalių pagreitina gamybinių jėgų išsivystymą, kelia šių šalių tautų materialinę gerovę ir kultūros lygį, tarnauja taikos visame pasaulyje reikalui.

**Įsigykite ir Skaitykite
Įdomias ir Naudingas Knygas**

Prisikėlusį Lietuvą. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga turi 222 pl. Kaina \$1.00

Petro Cvirkos Apysakos. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00

Amerikos Demokratijos Steigėjai. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00

Saulėtoji Ispanijoje. Parašė Edvardas Zdanauškas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų

Viduramžių Istorija. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 pusl. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Per-siuntimą mes apmokame.

**LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.**

Tel.: Res. 526-134 Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande
927 Main St. Winnipeg

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Lain
vena li
je Ta
šeimoj
monė,
sociali
ti kult
Man
fabriko
šiandie
dabar
buvo a
Burž
mūsų
meriko
buvo n
mityvi
kios, t
linkui
darbin
mis
techni
nebuvo

Dirb
sąlygo
darbin
kus.

Kita
bar. P
nio sta
tus f
reksos
toje iš
korpu
publik
šiai
Apie f
liudija
metais
tais, in
jo dau
čiais p
skaičių
10 kar
Dau
darbin
fikacij
kia tee

Kinas

Penk
met, ta
niaus
kolūki
sis kin
klubo
są gyv
ma m
traukė
nas jų
ma "K
kurio
afišos.
Ligi
džią, b
krities
mo net
bar ki
kolūki
buityje
Per
metus
čius ra
jo. Vier
tų mēr
mieji k
ansų i
kaip 50

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujasis Seno Fabriko Gyvenimas

A. Diėpinigaitis

"Drobės" fabriko stalių cecho viršininkas

Laimingai ir džiugiai gyvena lietuvių tauta vieningoje Tarybų Sąjungos tautų šeimoje. Išaugo nauja pramonė, kas metai sustiprėja socialistinis žemės ūkis, klesti kultūra.

Man, kaip senam "Drobės" fabriko darbininkui, norisi šiandien palyginti tai, ką mes dabar turime, su tuo, kas buvo anksčiau.

Buržuazinėje Lietuvoje mūsų fabrikas priklausė Amerikos akcininkams. Tai buvo nedidelė įmonė su primityviais įrengimais. Troškios, tamsios patalpos, aplinkui dulkės. Sunku buvo darbininkams dirbti tokiomis sąlygomis. Saugumo technikos taisyklių bendrai nebuvo prisilaikoma.

Dirbdami nežmoniškoms sąlygomis po 10-12 valandų, darbininkai gaudavo skatikus.

Kitaip atrodė "Drobė" dabar. Per ketvirtą pokario stalininio penkmečio metų fabrikas buvo visiškai rekonstruotas. Griuvėsių vietoje išaugo erdvūs šviesūs korpusai. Iš broliškujų respublikų buvo gauta pirmarūšiai tėvyniniai įrengimai. Apie fabriko augimo tempus liudija tokie skaičiai. Šiais metais, palyginti su 1947 metais, įmonės našumas padidėjo daugiau kaip 3 tūkstančiais procentų, o darbininkų skaičius išaugo daugiau kaip 10 kartų.

Daug dėmesio skiriama darbininkų gamybinei kvalifikacijai pakelti. Fabrike veikia technikos kursai, techni-

Kinas Lietuvos Kaime

Penktadienis. Kaip visuomet, tą savaitės dieną į Vilniaus rajono Lenino vardo kolūkių atvažiavo kilnojamas kinas. Ir tuoj pat prie klubo pastato, iš kur po visą gyvenvietę pasklido linksma muzikos melodija, patraukė kolūkiečiai. Kiekvienas jų skubėjo pažiūrėti filmą "Kubanės kazokai", apie kurio demonstravimą skelbė afišos.

Ligi įvedant tarybų valdžią, buvusios Vilniaus apskrities valstiečiai nė supratinamo neturėjo apie kiną, o dabar kinas tvirtai įsigalėjo kolūkinio kaimo gyvenime ir buityje.

Per pastaruosius dvejus metus kilnojimų kinų skaičius rajone trigubai padidėjo. Vien per devynis 1952 metų mėnesius rajono kilnojantieji kinai surengė 1,200 seansų ir aptarnavo daugiau kaip 58 tūkstančius žiūrovų.

nio minimumo rateliai, stachanovinių mokyklos. Jose darbininkai gausina savo žinias, tobulina savo meistriskumą. Nemaža yra pavyzdžių, rodančių, kaip išaugo žmonės. Antai, darbininkai Tapkevičius, Rimašas, Gegeckas ir kiti išaugo iki meistrų ir meistrų padėjėjų.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė, J. V. Stalinas tikrai tėviškai rūpinasi darbo žmonių kultūrinėmis-buitinėmis sąlygomis. Mūsų fabrike pastatyta ir veikia klubas, vaikų lopšelis, valgykla. Baigiamas statyti 12 butų gyvenamasis namas.

Pas Nemuno Upeivius

Pasibaigė navigacija Nemuno baseine. Upeiviai žymiai viršijo 1952 metų navigacijos planą. Dabar laivynas stojo pramonės įmonių užtakuose žiemoti ir remontui atlikti.

Vilniaus priplaukos ir laivų remonto dirbtuvių kolektyvas pradėjo remontuoti savaeigius laivus, debarkaderį, priplauką, pontonus, navigacijos inventorių ir įrengimus. Garlaivis "Karlas Libnechtas" ir motorinis laivas "Sakalas" atvyko į Kauno laivų remonto gamyklą kapitaliniam remontui atlikti. Čia pat dabar bandomas Vilniaus priplaukai specialiai pastatytas negiliai plaukiojantis komfortabilus "Moskvičiaus" tipo motorinis laivas. Būsimoje navigacijoje Vilniaus ruožą aptarnaus du tokie "Moskvičiai". Tai įgalins dvigubai padidinti keleivių pervežimus.

Muzikos Lektorijai

Šiomis dienomis Klaipėdoje, vidurinės mokyklos Nr. 1 aktų salėje, dainų kūrybai skirta paskaita - koncertu buvo atidarytas muzikos lektorijus. Šimtai darbininkų, gydytojų, mokytojų, inžinierinių - techninių darbuotojų su dideliu susidomėjimu išklaušė Vilniaus valstybinės konservatorijos dėstytojo S. Ylos paskaitą ir koncertą iš Glinkos, Čaikovskio, Dargomyžskio, Musorgskio, Rubinsteinino, Mocarto ir tarybinių kompozitorių Muradelio, Solovjov - Sedojaus, Blanterio bei kitų kūrinių. Buvo taip pat atliktos rusų ir lietuvių liaudies dainos. Koncerte dalyvavo Lietuvos TSR filharmonijos solistai J. Gaškerytė, A. Repešytė, L. Muraška ir kiti.

Kaune, "Inkaro" kombina-

te, taip pat neseniai buvo atidarytas muzikos lektorijus. Erdvioje įmonės klubo salėje susirinko gausingi "Inkaro", o taip pat "Žibutės", "Silvos" ir "Liepsnos" fabriku darbininkai, ir kiti darbuotojai bei tarnautojai, kurie išklaušė paskaitą ir koncertą iš Glinkos, Dargomyžskio, Šimkaus, Miliutino ir kitų kompozitorių kūrinių. Koncerte dalyvavo Kauno muzikinės dramos teatro solistai Gedvila, Jasiūnaitė ir kiti.

Per muzikos sezoną lektorijaus klausytojai susipažins su rusų ir lietuvių kompozitorių kūryba. Bus surengtos paskaitos - koncertai temomis: "Tarybiniai kompozitoriai kovoje už taiką", "Lietuvių tarybinė muzika."

Kaune muzikos lektorijus taip pat atidarytas J. Janonio vardo popieriaus fabrike.

Įrengimai Iš Broliškujų Respublikų

Nesiliaujančia srove iš broliškujų respublikų įmonių siunčiami tobuli įrengimai Lietuvos pramonei. Pastaruoju metu į respubliką atvyko didelė partija greitų, mažagabaritinių šilko audimo mašinų. Šios mašinos padarytos Rusijos ir Gruzijos darbininkų rankomis. Ant naujųjų įrengimų galima išvysti Šujos (Ivanovo sritis) ir Tbilisio mašinų gamyklų ženklus. Didelė partija apdailinamųjų įrengimų atsiųsta iš Ivanovo tekstilės mašinų gamyklos. "Trinčių" fabrikas gavo naujų verpimo mašinų, "Gulbės" fabrikas — glitavimo mašinų ir t.t.

Artimiausiais metais Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje bus pastatyta eilė naujų įmonių ir bus rekonstruotos esamosios. Respublikoje bus pastatyta viena stambiausių lengvosios pramonės įmonių — Panevėžio linų perdirbimo kombinatas. Žymiai rekonstruojamas "Kauno audinių" fabrikas, kuris dvigubai padidins savo pajėgumą. Produkcijos gamybą padvigubins ir Kretingos "Laisvės" fabrikas. Žymiai bus praplėstas "Drobės" fabrikas. Padidės gamiamosios produkcijos asortimentas.

Visos įmonės aprūpinamos šiuolaikine tarybine technika. Naujoji technika palengvins darbininkų darbą ir prisidės prie tolesnio darbo našumo pakėlimo.

Draugiškas Susitikimas

Nepaprastai populiarus yra Tarybų šalyje futbolas. Jis yra tapęs tikru liaudiniu žaidimu. Didėja ir tarybinių sportininkų meistriskumas. Pasibaigus TSRS futbolo pirmenybių ir TSRS futbolo taurės varžyboms, Visą jaun-

gimis kūno kultūros ir sporto reikalų komitetas, siekdamas populiarizuoti šią sporto rūšį, pasiūlė grupės "A" meistrų komandoms surengti pavyzdinius žaidimus įvairiuose Tarybų Sąjungos miestuose.

Lapkričio mėnesį Lietuvos TSR Valstybiniame stadione įvyko draugiškas susitikimas tarp TSRS futbolo čempiono — Maskvos "Spartako" komandos ir jų Vilniaus vienklubiečių. Vilniaus "Spartako" komanda šiais metais pasiekė žymų laimėjimą — ji tapo viena iš turnyro nugalėtojų klasėje "B" ir gavo teisę kitais metais žaisti klasėje "A".

Nusipelnęs sporto meistras V. N. Sokolovas — Maskvos komandos treneris — pareiškė:

— Maskvos "Spartako" futbolininkai rimtai ruošėsi varžyboms su Vilniaus sportininkais. Komanda į Tarybų Lietuvos sostinę atvyko pagrindinės sudėties, kokios ji žaidė kovojant dėl TSRS pirmenybių. Jos sudėtyje, greita futbolo veterano N. Dementjevo, žaidžia talentingi jaunuoliai A. Iljinas, J. Neto ir kiti.

Žiūrovai karštai sveikino svečius — tarybinio futbolo meistrus. Mergaitės, apsirengusios lietuvių tautiniais rūbais, įteikė jiems gėlių puokštes.

Nuo pat pirmųjų minučių žaidimas įgavo abipusiai aštrų pobūdį ir praėjo greitai tempu. Idomiosios draugiškos varžybos pasibaigė pasėkme 3:2 Maskvos "Spartako" naudai. Įvarčius į šalies čempiono vartus įmušė puolikai Rylius ir Liutkevičius.

Kaip ir ankstesniame susitikime su Leningrado "Dinamo" futbolininkais, su kuriais Vilniaus spartakiečiai laimėjo pasėkme 1:0, taip ir šiose varžybose pirmuoju žaidimu respublikos futbolo komanda žaidė įgudusiai ir parodė eilę ryškių, atmintyje įstringančių epizodų. Žaidimas sukėlė didelį sportinį susidomėjimą, jis padarė pradžią Maskvos ir Vilniaus spartakiečių kūrybinei draugystei. Vilniaus "Spartako" komanda turi visus galimus sekančiame sezone sėkmingai dalyvauti TSRS futbolo pirmenybių rungtynėse klasėje "A".

Lietuva -- Industrinė

Per tarybų valdžios metus Lietuvos pramonė tiek pasikeitė, kad ją sunku bepažinti. Tarybų Lietuvoje išaugo tokios naujos gamyklos, kaip "Žalgirio" staklių gamykla, "Pergalės" turbinų gamykla, "Elfos" elektrotechnikos gamykla, dviračių, dažymo aparatų, eilė statybinių medžiagų gamyklų, "Lelijos" siuvimo fabrikas, "Pergalės"

Rūpinimasis Gyventojų Sveikata

Kas metai Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje praplečiamas gydymo įstaigų tinklas. Vien per pastarąjį laiką įsteigtos naujos ligoninės Šiauliuose, o taip pat Molėtų, Raseinių ir kituose respublikos rajonuose. Iš pagrindų pasikeitė kaimo gyventojų medicininis patarNAVIMAS. Pavyzdžiui, Klaipėdos srities, Mažeikių rajone yra ligoninė, poliklinika, moterų ir vaikų konsultacijos, greitosios pagalbos stotis. Rajono apylinkėse veikia 5 ambulatorijos. Vien šiais metais naujos ambulatorijos ir vaistinės įsteigtos "Gegužės Pirmosios" ir "Tarybinės žvaigždės" kolūkiuose. Neseniai kolūkyje "Už taiką" buvo atidaryti nauji gimdymo namai. Medicinos punktai buvo taip pat įrengti pramonės įmonėse — "Apavo" fabrike ir "Kibirskties" gamykloje.

Kaip ir kitose broliškosiose Tarybų Sąjungos respublikose, medicinos pagalba Tarybų Lietuvoje teikiama nemokamai. Lietuvos respublikoje nuolat veikia medicinos įstaigų tinklas.

Lovų skaičius ligoninėse 1952 metais padidintas 10 procentų, o palyginti su 1946 metais — 70 procentų. Statomos naujos ligoninės Vievyje, Nemenčinėje, Daugoje ir kituose rajonuose. Respublikoje kas metais didėja gydytojų ir vidutinio medicinos personalo asmenų skaičius. Juos rengia dvi aukštosios mokyklos ir aštuonios vidurinės medicinos mokyklos. Šiomet medicinos įstaigose pradėjo dirbti dar 300 gydytojų — Kauno medicinos instituto ir Vilniaus valstybinio universiteto medicinos fakulteto absolventai.

konditerijos fabrikas ir daug kitų įmonių.

Iš pagrindų rekonstruotos senosios įmonės. Praplėsta "Metalų" gamykla, "Drobės" fabrikas, "Trinčiai" ir eilė kitų. Įmonės aprūpinamos naujausiąja tarybine technika. Įrengimai gaunami iš Maskvos, Leningrado, Minsko, Charkovo — dešimtys Tarybų Sąjungos miestų teikia Lietuvai įvairių mašinų ir staklių. Lietuvoje atsirado naujos pramonės šakos: staklių, turbinų, prietaisų, elektros mašinų gamyba ir kitos, apie kurias nė svajoti negalima buvo buržuaziniais laikais. Metai po metų didėja pramonės lyginamasis svoris respublikos liaudies ūkyje. Per pastaruosius trejus metus jis nuo 46 procentų padidėjo iki 61 procento. Kasmetinis pramonės produkcijos padidėjimas sudarė vidutiniškai 23-27 procentus.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

UZBAIGUS SENUS IR PRADEJUS NAJUS METUS

Kada šiuos žodžius skaitysite, senieji 1952 metai bus jau praėję, būsimieji žengė į naujus 1953 metus. Vieni metai yra labai trumpas laikas, bet šiais laikais ir vienu metu laikotarpiu daug gyvenimo praeina. Šiais laikais gyvenimas lėkte lekia. Sunku sugaudyti visus įvykius. Neįmanoma bus ir šiame trumpame rašinyje tų įvykių apžvalgą padaryti. Paliesim svarbiausią dalyką.

Praėjusieji metai buvo baimės ir netikrumo metai. Šie du faktoriai vyravo ištisus metus, nustelbdami visa kita. Susikirtimai įvairiose pasaulio dalyse grumojo įbloskimu viso pasaulio ir dar baisesnes skerdynes, negu kad buvo praėjusios. Tas grumojimas sudarė tašką, apie kurį sukosi žmonių galvojimas ir veikimas. Tas faktas turėjo didžiausią įtaką į visą gyvenimą. Mažai žmonių nederino savo planų ir darbų su tuo klausimu.

Mes, pažangieji Kanados lietuviai, galime pasidžiaugti, kad ištisus metus kreipėm atydą į tai, kad tas pavojus būtų pašalintas. Tos visos pastangos pabaigoj metų buvo apvainikuotos pasiuntimu delegato į Vieną, kur baigiantis metams įvyko viso pasaulio atyda atkreipęs žmonių suvažiavimas; taikai ginti. Tai didelis kreditas Kanados lietuviams.

Baigdami senus metus pažangieji Kanados lietuviai sėkmingai pravedė Liaudies Balso, nuolatinio kovotojo už taiką ir darbo žmonių interesus, vajų. Liaudies Balso išlaikymas ir tvirtinimas yra neatskiriamas nuo bendrojo visų taikos ir progreso mylėtojų uždavinio. Šis uždavinys taipgi buvo tinkamai įvertintas.

Praėjusieji metai buvo ne pirmutiniai pavojaus metai. Tas faktas, kad jie praėjo neišsukę didesnių susikirtimų, yra ženklas, kad liaudis turėjo pasisekimų savo kovoje už taiką. Žvelgiant į praėjusius metus galima pasidžiaugti, kad taikos kovotojai išlaikė savo pozicijas. Faktiniai, dar pasistūmėjo pirmyn. Mums, kanadiečiams, buvo pergalės metais, nes mes pasirodėme su daug didesniais darbais, negu anksčiau.

Praėjusių metų pergalės leidžia turėti viltį, kad žmonija sugebės sulaikyti karo kurstytojus nuo įbloskimo pasaulio į naujas skerdynes. Viskas, ko reikia, tai nenuleisti rankų, tikėti į savo jėgas. Pradedami 1953 metus visi turime pasirūpinti tęsti darbą, kurs jau rodo pasekmes. Jei karo pavojus bus atremtas, bus padėti pagrindai taikai pirmynžangai, gražesniai ir malonesniai gyvenimui visiems.

KATALIKAI DARBININKAI KVEBEKE

Buržuazinė spauda mėgsta apšaukti streikus Tarybų Sąjungos agentų darbu, kad pakenkus kapitalistinių šalių ekonomijai. Bet kaip ji dabar išaiškina Kvebeko provincijos darbininkų bruzdėjimą? Tenai didžiama darbininkų priklauso prie katalikų unijų, vadovaujamų katalikiškų lyderių. O pastaruoju laiku Kvebeko provincijoje įvyko ir dar vyksta nemažai kovingų streikų. Nejaugi katalikų lyderiai pasipino kenkti kapitalistinei ekonomijai?

Buržuazijos atsinešimas linkui Kvebeko provincijos katalikiškų streikierių taipgi parodo, kad jai skirtumo nėra, ar darbininkas katalikas, ar protestonas, ar bedievis. Tik tas darbininkas geras, kuris neprašo daugiau algos, kuris nereikalauja unijinių šapų.

Atsitikimas Louisevillėj išskėlė viršun, kad mūsų valdonai, kurie puošiasi patriotizmu, visai nepaiso savo tautiečių. Louisevillėj darbininkai susikirto su amerikiečiais tekstilės įmonių savininkais dėl to, kad pastarieji atsiskaito pripažinti darbininkams tokias unijines teises, kokiomis naudojasi šimtai tūkstančių Kanados darbininkų kitur. Ir kas pasirodė? Valdžia pasiuntė amerikiečiams taikon armiją policijos, kuri ne tik mušė darbininkus, o ir šaudė. Valdžia pasirodė, kad ji gina turčius, fabrikantus, nors jie būtų svetimi.

Tokie įvykiai atidarys ne vienam darbininkui akis ir parodys, koks patriotizmas pas valdančiosios buržuazijos žmones.

Amerikiečiam labai tinka posakis: "Patys muša ir patys rėkia".

Jų laikraštis New York Times davė kelius paklausimus J. Stalinui, kuris mandagiai atsakė į juos. O dabar dėl to laikraščiai šaukia, kad Maskva paleido naują propagandos baliūną.

Jei tai propaganda, tai kam reikėjo klausiti Stalina?

Stalinas atsakė į paklausimus, kurie buvo jam pasiūti. Jis atsakė taip, kaip jis ir jo šalis mano.

Dabar lieka amerikiečiams atsakyti, kaip jie mano. Tada visas pasaulis matys, kas kur ir už ką stovi.

Jugoslavija, Graikija ir Turkija sudarė militarinę sutartį, atsuktą prieš Tarybų Sąjungą. Tai priedas prie NATO.

Jugoslavija iš savo biudžeto iš \$725,000,000 skiria \$600,000,000 dėl "apsigynimo" reikalų.

Tas pats ir su Turkija ir Graikija.

Pasidavimas karo kurstytojams kainuoja didelius pinigus. O tas verčia dar žemiau lenktis prieš amerikiečius ir prašyti aukų.

Filipinų armija suėmė 291 kinietį. Jų tarpe 4 milijonieriai.

Sakoma, kad jie rengėsi prie sukilimo.

Kaž kodėl atrodo netikėtina. Nejaugi ir milijonieriai pradeda maištauti?

Herald Tribune (New York) rašo, kad Jungtinių Valstijų imigracijos autoritetai neleido vienam Liberte laivo jūrininkui iškelti koją iš laivo New Yorke už tai, kad jis vogęs nuo nacių duoną dėl savo šeimos.

Visi Liberte jūrininkai, viso 272, atsisakė pasiduoti skryningui pagal MacCarran aktą ir tokiu būdu negavo teisės apsilankyti mieste. Iš to skaičiaus tik vienas esąs komunistas, o antras — jau minėtas "kriminalistas".

Dr. Kirtley F. Mather, pasiūsiuosojas American Association for the Advancement of Science prezidentas, pareiškė, kad Jungtinių Valstijų imigracijos įstatymai apsupa Ameriką "red tape" užuolaida ir labai kenkia moksliniam progresui.

Dr. Mather, geologijos profesorius Harvard universitete, ypatingai smerkia McCarran įstatymą.

Dr. Edward U. Condon, naujas AAAS prezidentas, pareiškė, kad AAAS turi imtis žygių, kad toks bauginimas mokslinių darbuotojų būtų sulaikytas.

KAS NAUJO PASAULYJE

Du tūkstančiai Maldive salų, į pietvakarius nuo Ceylono, kurias iki šiol valdė sultonai, nuo dabar bus respublika. Girdi, pritrūkę sultonų.

Salose gyvena 83,000 žmonių.

Ta respublika, tačiau, pasiūlys britų protekcijoj. Britai tvarkys respublikos užsienio reikalus ir parūpins apsigynimą.

Jungtinės Valstijos pašauks vasario mėnesį į armiją 53,000 jaunų vyrų.

Militariniai lyderiai aiškina, kad daugelio kareivių tarnyba baigiasi, tad jų vietą reiks užpildyti naujais.

Tai bus didžiausias skaičius vieną mėnesį. Iki šiol kas mėnesį pašaukdavo po 10,000 ar truputį daugiau.

Kinijos Liaudies Respublika skelbia, kad ji pradės penkių metų planą nuo 1953 metų pradžios.

Užsieny bauginamasi, kad Kinija koncentruosis ant budavojimo sunkiosios industrijos, kuri galėtų aprūpinti ginklais ir amunicija 5,000,000 armiją.

Kinijos premjeras pareiškė, kad Kinija dabar įžengia į naują planuotos ekonomijos konstrukcijos gadynę.

Londonė neseniai įvyko britų komonvelto šalių premjerų konferencija, kurioje buvo surasta, kad be amerikiečių kooperacijos negalima nieko padaryti. Dabar premjeras Churchillas važiuos į Washingtoną ieškoti tos kooperacijos.

Tuo tarpu Jungtinėse Valstijose vis dažniau girdisi kalbos, kad reikia nutraukti visokią ekonominę paramą kitoms šalims, paliekant tikrai militarinę pagalbą.

Neatrodo, kad republikonai daug paisytų komonvelto balso.

Francija vėl pergyvena valdžios krizį.

Niekas negali sudaryti naują valdžią.

Šiuos žodžius rašant, George Bidault bandė suklijuoti kokį nors kabinetą. Jis buvo premjeru ir užsienio ministru anksčiau.

Buvo pavesta degalistui Soustellei, bet tas nepajėgė.

Varšuvos spauda rašo, kaip \$1,000,000 amerikiečių pinigų, skirtų rekrutavimui Lenkijoje 100,000 partizanų, nuėjo geriems tikslams.

Kaip laikraščiai rašo, suminti J. Kowalski ir S. Sienko išpasakojo, kaip Jungtinių Valstijų ambasadorius A. B. Lane bandė sumobilizuoti minėtą armiją šnipų ir parti-

zanų, bet negavo nei 100 durnelių.

Lane sumokėjęs \$1,000,000, bet tie pinigai buvo panaudoti sustiprinimui Lenkijos.

Spauda taipgi mini, kad lapkričio 4 dieną amerikiečiai buvo numetę parašutais 2 šnipus, kurie buvę greitai suimti. Jie turėję radio siųtuvą.

Jungtinių Valstijų "House Committee on Unamerican Activities" surado, kad Taffo-Hartley aktas, reikalaujantis, kad unijų lyderiai prisiektų, jog jie ne komunistai, tarnauja komunistams. (Apsaugok, viešpatie!)

Minėtas komitetas dabar siūlo, kad tas įstatymas būtų atšauktas.

Jis sako: "Ši įstatymo provizija, kuri pradžioj veikė, kaip jo autoriai norėjo, dabar tarnauja Komunistų Partijos nariams, kurie veikia tarp darbininkų".

Generolas MacArthur sako, kad prezidentas Trumanas naudoja Korėjos karą dėl savęs išsigarsinimo.

O prezidentas Trumanas sako, kad jis atleido MacArthurą už tai, kad jis norėjęs įvelti Ameriką į visuotiną karą Tolimuosiuose Rytuose.

Ivairenybės

Kareivis su Uodega

Turkai mobilizavo į armiją jaunus vyrus, kurių tarpe vienas atsirado su 20 colių ilgio uodega.

21 metų Hasan Jildirimi sako, kad jis turi uodegą nuo pat užgimimo.

Istanbulo laikraštis Vatan idėjo jo paveikslą ant pirmo puslapio.

Keista Žuvis

Pietų Afrikos žuvininkai sugavo žuvį, kuri buvo skaitoma išnykusia dešimtis milijonų metų atgal.

Mokslininkai teigia, kad tokių žuvų nebebuvo apie 50,000,000 metų atgal. Iš kur ji atsirado?

Žuvis yra 5 pėdų ilgio.

Naujas Pavojus

Gordono C. Hutchinsono "Old Boys' Parlamento" valdžia savo pareiškimė sako, kad letargija yra pavojingesnė ir už komunizmą.

Girdi, krikščionių apsnūdimas ir nenoras kovoti prieš komunizmą yra pavojingesnis už patį komunizmą.

Ar neapsauks visų "snaudalių" subversyviais elementais?

Tai 19
Ir jie nie
eitis nie
kymas,
toja, yra

Tie, ki
kų grizin
veltui sv

Gyven
tos eina

Senos
jos atsir

Kodėl
keičiasi?

Todėl,
vaus nēr

Todėl,
darbu k
paviršių
santvarb

Ir tie,
si naujo
non grie
dami na

Ameri
riasi, ka
bet kuo
bauginas

Jie ne
nas.

Idomu
Hartley
komunis

Bet t

Anks
linio ka
siau.

Kas
tuo, ka
skaityk
son".

Tą kn
darai va
kai tikt
vojo.

Tito,
kitas M

Musol
savo la
nierius,

Susid
ir fašist
lą ir žu
kaip ir
kai.

Amer
reakcini
lyse, ta
neteko
gų.

Tik p
ko 450,
gystės,
300,000

Indij
ventojų
Nepa
Amerik

Nema

Vakaru

Pastabos

Tai 1952 metai jau praėjo. Ir jie niekad jau negrįš. Praeitais niekad negrįžta. Pasakymas, kad istorija pasikartoja, yra neteisingas.

Tie, kurie laukia senų laikų grįžimo, labai klysta. Jie veltui svajoja.

Gyvenimas keičiasi, nuolatos eina pirmyn ir pirmyn.

Senos formos grūva, naujos atsiranda.

Kodėl gyvenimas nuolatos keičiasi?

Todėl, kad nieko pastovaus nėra.

Todėl, kad žmogus savo darbu kasdien keičia žemės paviršių, gyvenimo būdą ir santvarkas.

Ir tie, kurie taip bauginasi naujos tvarkos, diena dienon griauja, kas sena, siekdami naujo.

Amerikiečiai nuolatos guriasi, kad jie labai galingi, bet kuo toliau, tuo labiau bauginasi.

Jie net savo šešėlio bauginasi.

Įdomu tas, kad net Tafto-Hartley įstatymai "tarnauja komunistams".

Bet tas jiemis ne naujiena.

Anksčiau, po pirmo pasaulinio karo, buvo daug baisiau.

Kas norite susipažinti su tuo, kas tuomet dėjosi, perskaitykit knygą "High Treason".

Tą knygą perskaičius susidarai vaizdą, kad hitlerininkai tikrai mažą dalį išsigalvojo.

Tito, kaip man atrodo, bus kitas Musolinis.

Musolinis, kaip pamenate, savo laiką buvo revoliucionierius, socialistas.

Susidraugavęs su naciais ir fašistais, prįžo liepto galą ir žuvo labai negarbingai, kaip ir jo sėbrai hitlerininkai.

Amerikiečiai, gelbėdami reakcinius gaivalus visose šalyse, taipgi įsivėlė į karą, neteko šimtų milijonų draugų.

Tik pasižiūrėkite, jie neteko 450,000,000 kiniečių draugystės, nusistatė prieš save 300,000,000 afrikiečių.

Indija su 350,000,000 gyventojų taipgi atšalo.

Nepasitenkinimas ir Pietų Amerikoje.

Nematyti draugiškumo ir Vakarų Europos masėse.

J. Y.

Grupė iš 150 sužeistų Korėjos belaisvių ant Pongamo salos, prie Pietų Korėjos, 84 belaisviai buvo užmušti. A-

merikiečiai aiškina, būk belaisviai planavę išsiveržti iš kempės ir pabėgti. Kiti sako, kad jie nesiliovė dainavę.

Ką Kiti Rašo

Ne Bereikalo

"Naujienu" redaktori us baisiai įpykęs ant Švedijos — ir ne bereikalo.

Įsivaizdinkite: Smetona turėjęs Švedijos bankuose pasidėjęs — ne savo, bet tautos turto, 1,274 kilogramus aukso!

Nesu Einšteinas nei "Naujienu" "daktaras", dėlto nebandysiu apskaičiuoti smetoniško Lietuvos aukso vertę doleriais — padarykite tą patys. Viskas ką galiu pasakyti, tai, jog kiekvienas kilogramas metriškos vogos yra lygus 35 ir pusė uncijos. Uncija aukso Amerikos pinigais — \$35.

Reiškia, Smetona turėjo Švedijos bankuose pasidėjęs savo vardu 45,298 uncijas Lietuvos aukso, vertės (amerikonškais doleriais) \$1,585,430.

"Naujienu" redaktori us baisiai pasipiktinęs, kad Švedija tą aukšą gražino Lietuvos liaudžiai, o ne atvežė ir "išdumpavo" ant Aštuonioliktosios, Chicagoje.

Tai nemoralu! Washingtono valdžia geriau pasielgė: Iš Lietuvos liaudies čia užsaldytų pinigų tebeminta... na, nesakysiu kas. — L. Jonikas.

—o—

"Auginkime žmogžudžius!"

Praeitais metais žurnalas "Colliers" liūdnai pagarsėjo visame pasaulyje atspausdindamas specialę laidą, kurioje buvo apibūdintas "būsimas karas, kurio nenori-

me". Nors žurnalas sakėsi to karo nenoris, bet jis vaizdžiai straipsniuose, paveikslais ir aprašymais vaizdavo kaip Tarybų Sąjunga nugalima, kaip atominė bomba nušluoja Maskvą ir kaip amerikiečiai okupuoja Tarybų Sąjungą.

Dabar "Colliers" išėjo su nauju dalyku: su skundu, kad Amerikos jaunimas yra per daug žmoniškas, per daug humanistinis, kad iš jo negalima padaryti gerus kareivius. Ir "Colliers" vysto teoriją kaip iš amerikiečių galima padaryti geresnius žudikus.

Tas žurnalas pradeda nuo teorijos, kad apie pusę amerikiečių karių paprasčiau pasprašiusiai nespaudžia šautuvo gaiduko karo lauke, kuomet turi taikinį prieš savo akis! Kitais žodžiais, tik pusė Amerikos karių šaudė...

Kame dalykas? "Colliers" turi atsakymą: amerikiečiai nėra pakankamai žvėriški, jie nepripratę žudyti. Reiškia, reikia mokinti juos, reikia lavinti juos, reikia pratinti juos, kad jie būtų labiau žvėriški.

"Colliers" taip aiškina visą problemą:

Amerikiečiai vaikai gimsta kaip kiekvienas gyvis, su įgimtu agresijos palinkimu. Bet laipsniškai tas palinkimas mušti, smogti, žudyti vaike užgnaužiamas. Nuo pat mažens, sako "Colliers", vaikas girdi, kad jis turi būti geras, kad jis neturėtų su-

duoti lazda per galvą savo mažam draugui; kad jis neturėtų kankinti katytės, kad jis neturėtų nieko įskaudyti ir taip toliau ir taip toliau. Ir to pasėkoje jaunuolyje igyvendinamas žmoniškumas, kuris jam kliudo būti kareiviu. Tad kas daryti? "Colliers" atsakymas yra labai paprastas: eliminuokim žmoniškumo skiepijimą! Leiskime vaikams muštis kiek tik jie pageidauja, leiskime jų "agresiviai - žvėriškiems" instinktams pasireikšti pilnoje galioje! Tada turėsime gerą kariuomenę, kurios visi kareiviai šaudys... Tada galėsime užkariauti pasaulį...

Apart to ką nors galima daryti ir su dabar tarnaujantais kareiviais, prie kurių vaikystės, aišku, jau negalima grąžinti. Amerikos kareiviai gali tapti gerais kovotojais, jeigu juose bus įskiepyta "gaujos psichologija", jeigu jie kaip nors atmes galvojimą ir elgsis karo lauke kaip iniršusi gauja. Be to, kareiviai turi turėti "tėviško pobūdžio vadą" kiekvienoje kūpoje. Taip teigia du kariniai psichologai-daktarai Wagoner ir Frohlich.

Kitais žodžiais, ne žinojimo, ne supratimo, už ką jie kariauja, reikia Amerikos kariams, bet gaujos jausmo ir pasitikėjimo (aklo pasitikėjimo) "tėvišku" vadu.

Tos išvačos labai įdomios ir daug ką atidengia. Atsiminkime, kad Antrojo Pasaulinio karo metu, kuomet mes kovojome prieš fašistinę ašį, tos problemos nebuvo tokios jau didelės. Niekas nesiūlė, kad mes augintume mūsų kareiviuose gaujos psichologiją, kad jaunime skiepytume žvėriškumą. Vietoje to beveik visi sutiko, kad kareivis geriausiai kovoja kuomet žino prieš ką jis kovoja. Kariškų pajėgų informacijos ir apšvietos tarnybos atspausdino nemažai brošiūrų ir vadovėlių, kuriuose kareiviai buvo supažindinti su priešo charakteriu, jiems buvo aiškinta kas yra fašizmas, nacizmas ir t.t.

Aišku, tas informavimas nebuvo tobulas, nes dažnai tas brošiūras rašė konservatyviai karininkai, kurie patys gerai nesuprato fašizmo rolės, arba pakankamai fašizmo neapkentė. Bet buvo ir pažangiečių parašytų kariuomenės brošiūrų, kuriose klausimai buvo gerai nušviesti.

Bet dabar mūsų kariniai vadai nepasitiki tokia apšvieta ar informacija. Jie puikiai žino, kad Korėjos kare (ir jų pageidaujama pasauliniame kare prieš komunizmą) kareivių negalima paversti kovingais įtikinimu, indoktrinavimu. Tad vietoje to jie kalba apie žvėriškumo skiepijimą.

"Colliers" planas nėra naujas ir jam nereikia pradžios. Jis jau senokai vykdo-

ŠYPSENOs

Neblogos Naujienos

Susitiko du fermeriai po didelio potvinio.

"Aš girdėjau, kad jūsų visas kiaules nunešė vanduo", pradėjo teirautis kaimynas.

"O kaip su Šekšno kiaulėmis?" užklausė nukentėjęs.

"Jo kiaules taipgi nunešė vanduo."

"O Byverio?"

"Taip pat."

"Pasirodo, kad ne taip blogai, kaip kad aš maniau," pasiguodė nukentėjęs.

Jis Jau Nebegalvoja

Vieno laikraščio redaktori us žimsianė patirti, ką vyrai galvoja apie moteris. Tuo tikslu jis pasiuntė reporterį pasiteirauti.

Pirmuoju reporterio informatorium pasitaikė 101 metų amžiaus senelis.

"Ką tamsta, tiek daug patyrimo turėdamas, manai apie moteris?" užklausė jis.

"Apgailėstauju, bet aš mažai ką galiu jums padėti. Aš sustojau galvojęs apie moteris dveji metai atgal," atsakė senelis.

mas. Tą planą vykdyti padeda vis labiau sadistiniai ir kraujingi Hollywoodo filmai, pornografiniai - sadistinė literatūra, televizijos programų didelė dalis, žudymo misterijos radijo bangomis, spauda ir kitos žmonių protų "formavimo priemonės".

— A. Šilėnas.

Monsinoras Buvo Gabus Monelininkas

ROMA. — Teismas nutėisė devyniems metams kalėjimo buvusį monsinorą Eduardo Prettner Cippico, buvusį Vatikano slaptų archyvų saugotoją, už apgaudinėjimą žmonių.

Jis buvo kaltinamas išviliojime iš Italijos biznierių apie 850,000,000 lirų (apie \$1,372,000 Amerikos pinigais) ir \$445,000 amerikoniškais.

Jis buvo išvilktas iš kuniogo sutanos ir patrauktas teisman 1948 metais. Kardinolams darant tyrinėjimą, jis buvo uždarytas "Vėjų Bokšte" Vatikane, bet iš tenai pabėgo, bet už kelių dienų buvo vėl suimtas.

Jis teisinosi, kad jį prašę žmonės užsieninės valiutos, o katalikų organizacijos užsieniuose norėjusios itališkos valiutos. Jo biznis buvęs suderinti reikalavimus, ką bedarant ir sudilo minėtos sumos.

Kaip Eina Vajus

Vancouveriečių Vajaus Komitetas Gražiai Pasidarbavo;
T. Varnelis, Kapuskasinge, Surinko \$90.00 Aukų

Ketvirto rajono draugai padarė gražų šuolį vajaus veikloje. K. Makarevičius šiomis dienomis prisiuntė \$136.63 aukų. Tai LLD 126 kuopos vajaus komiteto pastangomis Vancouvere sukeltos aukos Liaudies Balso paramai. Prisiųsdamas aukas draugas K. Makarevičius laiške reiškia susirūpinimą, kad dar vis neatsiliepiama eilė pasižymėjusių Liaudies Balso vadininkų, kaip tai, J. Makštelė, J. Bruzga ir eilė kitų darbščiųjų draugų.

Iš Kapuskasingo T. Varnelis ir šiemet labai puikiai pasidarbavo. Ten esant nedideliam skaičiui lietuvių, jis kreipėsi į kitataučius paramos dėl Liaudies Balso. To rezultatai puikūs. Jis surinko ir prisiuntė \$90.00 aukų.

Praeita savaitė buvo gausi su parama Liaudies Balsui ir su eile naujų vadininkų. Apart J. Makarevičiaus ir T. Varnelio, į vadininkų eiles garbingai įėjo O. Marozienė, Waterbury, Conn., prisiųsdama naujų ir atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. K. Zala, Windsor, Ont., L. Balchunas, Red Lake, Ont., J. A. Deltuvai, Hanover, Md., W. Crich, Vancouver, B. C., J. A. Paulauskas, Waukegan, Ill., ir G. Lekas, So. Boston, Mass., prisiuntė po pluoštą atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. V. Taraškienė, San Leandro, Cal., prisiuntė surinktų aukų ir žadėjo pasidarbuoti prenumeratų atnaujinime.

Pirmieji vadininkai vis garbingai lenktyniuoja už jubiliejinio vajaus čempionatą. Laikė praeitos savaitės B. Šalčiūnas ir J. Valaitis abu

su talkininkais gražiai atsiliepė. Abu prisiuntė bei pridavė naujų prenumeratų ir po gražų pluoštą atnaujintų ir surinktų aukų. J. Valaitis pridodamas net keturias naujas prenumeratas padarė didesni šuolį ir nors nežymiai, bet pralenkė B. Šalčiūną.

Kiti iš pirmiau stojusieji į vajaus veiklą vadininkai irgi gražiai atsiliepė. A. Apšegienė prisiuntė naują prenumeratą; R. Niaura, ir F. Imbrose, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų.

Tarprajoninėse lenktynėse už bendrą kvotos išpildymą antras rajonas šią savaitę užėmė pirmą vietą; trečias — antrą; pirmas — trečią ir ketvirtas — ketvirtą.

Su gruodžio 29 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 10 naujų prenumeratų ir \$596.75 surinktų aukų.

Iš antro rajono 18 naujų prenumeratų ir \$1,292.75 aukų.

Iš trečio rajono 3 naujos prenumeratos ir \$504.25 aukų.

Iš ketvirto rajono \$255.63 aukų.

Iš JAV 17 naujų prenumeratų ir \$493.68 aukų.

Iš Škotijos 2 naujos prenumeratos ir \$11.25 aukų.

Bendrai viso gauta 50 naujų prenumeratų ir \$3,054.31 aukų.

Vadininkai pagal punktus išsirikiavę sekančiai:

J. Valaitis, Toronto,	9,395
B. Šalčiūnas, Montreal,	9,320
Hamiltonas	2,600
J. Makarevičius, Van.,	1,726
Vadininkė, Kearny,	1,320

A. S., Chicagietis,	1,200
M. Vidruk, Winnipeg,	1,170
T. Varnelis, Kapuskas.,	980
M. Deedas, Red Lake,	840
J. Karandzevičius, P.A.,	800
R. Niaura, Dedham,	660
M. Alvinienė, S. Fran.,	508
Senas Vincas, Gibstow,	438
J. Jaskevičius, Worcest.,	435
K. Zala, Windsor,	390
Brooklynietis	360
J. Tunyla, Škotija	333
A. Diksonas, Winnipeg,	320
A. Grinkus, Vancouver,	310
J. Misevičius, Vancouv.,	300
A. Marozienė, Waterb.,	280
F. Imbrose, Port Arthur,	280
L. Balchunas, R. Lake,	200
J. A. Deltuvai, Hanover,	200
W. Crich, Vancouver,	155
J. A. Paulauskas, Wauk.,	120
V. Taraškienė, S. Leand.,	110
A. Apšegienė, Auburn,	105
G. Lekas, S. Boston,	70

Ir 24 kiti vadininkai turin-

tieji po mažiau kaip 300 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasiekė.

Draugai ir Draugės, vadininkai ir rėmėjai, vajus eina prie pabaigos. Liaudies Balso išsilaikymas per 1953 metus turi būti užtikrintas. Vadininkai ir daugelis rėmėjų garbingai atliko savo uždavinius dėl laikraščio išlaidų, bet dar yra gana daug gerų Liaudies Balso draugų, kurie neatsiliepi šiam vajuje. Labai svarbu gauti daugiau paramos dėl laikraščio išsilaikymo, bet visų svarbiausia, tai padidinimas LB skaitytojų skaičiaus. Pagalvokime, paplanuokime ir leiskimės į veiklą gavimui naujų skaitytojų dėl Liaudies Balso.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

R. Klinga, Toronto, talkininkaudamas vadininkui J. Valaičiui, buvo nuvykęs į Windsorą bei Detroitą ir iš ten parvežė Liaudies Balsui atnaujintų prenumeratų ir \$23.00 surinktų aukų. Aukojai: J. Užunaris, A. Buzas ir A. Vane po \$5.00; S. Paberalis \$2.00; J. R. Link, J. Zemantauskas, Wm. Leon, Tonis A., V. Savickienė ir K. Rinkunas po \$1.00.

O. Marozienė, Waterbury, Conn., prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir \$8 surinktų aukų. Aukojai: P. Marozas \$2; J. Strižauskas, P. Bokas, K. Jenkeliūnas ir O. Marozienė po \$1.50.

A. Apšegienė, Auburn, Me., švenčių proga užprenumeravo Liaudies Balsą kaip kalėdinę dovaną. J. Ceponis, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukojai: A. Shlapelis \$2.00; A. Ališauskas, LB Rėmėjas, Charles ir A. Pra-

nevičius po \$1.00.

F. Imbrasas, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$5.00 surinktų aukų. Aukojai: J. Vasiliauskas ir W. Žaliaduonis po \$2.00; C. Dims \$1.00.

L. Balchunas, Red Lake, Ont., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir paaukojo \$10.00.

K. Zala, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo LLD 21 kp. jubiliejinį pasveikinimą su \$25.00 aukų ir nuo Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kp. \$10.00 aukų.

J. A. Deltuvai, Hanover, Haward, Md., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$14 surinktų aukų. Aukojai: LLD 25 kp. ir A. J. Deltuvai po \$5.00; J. Kaspar \$2.50; P. Kupris \$1.50.

R. Niaura, Dedham, Mass., vėl prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$3.00 surinktų aukų. Aukojai: P. Žukauskie-

nė \$1.50; J. Mickevičius \$1.00 ir vienas rėmėjas 50 ct.

J. Kirvela, Detroit, Mich., prisiuntė gražų pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$7.50 surinktų aukų. Aukojai: J. Daukus, Dom Rey, H. Vinaitis ir M. Rudzevičienė po \$1.50; J. Gugas \$1.00 ir vienas rėmėjas 50 ct.

V. Taraškienė, San Leandro, Calif., prisiuntė nuo Oakland, Calif., LLD kuopos jubiliejinį pasveikinimą su \$10 aukų ir nuo U. Burdines \$1 aukų.

A. Paulauskas, Waukegan, Ill., gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir prisiuntė \$8.00 surinktų aukų. Aukojai: P. Tauchas \$6.50 ir J. A. Paulauskas \$1.50.

Geo. Vizbara, Montreal, sveikindamas Liaudies Balsą sukakties proga paaukojo \$3.00.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė nuo vadininko B. Šalčiūno ir jo talkininkų naują ir pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$8.00 surinktų aukų. Aukojai: P. Braknys ir E. K. Zeniai po \$2.00; A. Bulota, A. Budauskienė, A. Kavaliūnas ir F. Walette po \$1.

J. Kevėža, Toronto, pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir pridavė nuo P. Kunce \$1.00 aukų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė keturias naujas prenumeratas, pluoštą atnaujintų ir \$16.00 surinktų aukų. Aukojai: Ch. Karmuza \$7.00; J. Gužauskas \$5.00; J. Ilgutis \$2.00; H. Jankaitis ir P. Stankunas po \$1.00.

T. Varnelis, Kapuskasing, Ont., prisiuntė tos apylinkės LB skaitytojų atnaujintas prenumeratas ir \$90.00 surinktų aukų. Aukojai: Canadian Russian Federation, Kapuskasing kuopa \$25.00; T. Varnelis \$6.00; J. Zelnis, J. Sakockas ir G. Margajewski po \$5.00; N. Suprunčuk, A. Kot, N. Kipen, K. Drozda, A. Silchuk, T. Kairys, F. Soloninka, W. Kozlovich, M. Piatka, A. Poleyko, A. Tymchuk, W. Sympatik, S. Chyz, T. Kuyawa ir M. Plaksa po \$2.00; A. Kipen, J. Kozlo, A. Peschenuk, S. Urbas, H. Kairys, A. Kobic, K. Kobic, T. Begal, S. Bohdan, H. Kowal, M. Savarna, K. Pashka, W. Deyneka ir J. Zemlansky po \$1.00.

G. Lekas, S. Boston, Mass., gražiai pasidarbavo prenumeratų atnaujinime ir paaukojo \$3.00.

J. Mitalas, Marathon, Ont., paaukojo \$2.00.

K. Makarevičius, Vancouver, B. C., prisiuntė nuo LLD 126 kuopos vajaus komiteto \$136.63 aukų. Minėtas aukas vajaus komitetas įvairiais būdais sukėlė \$55.00 ir jį ruošdami gruodžio 20 d. parengime Liaudies Balso rėmėjai suaukojo \$81.63.

W. Crich, Vancouver, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$13.50 surinktų aukų. Aukojai: Walter Crich \$7.00; J. Raškauskas

Aną dieną septyni pasauliniai pagarsėję taikos judėjimo lyderiai buvo apdovanoti

„Stalino Taikos Dovana“ (kairė) ir kanadietį Dr. Endicott (dešinė), kurie gavo 100,000 rublių. Dovanos

buvo paskirtos ryšy su Stalino 73-čiu gimtadieniu, kuris pripuolė šiomis dienomis.

buvo paskirtos ryšy su Stalino 73-čiu gimtadieniu, kuris pripuolė šiomis dienomis.

Kas

Kanada
A. Grinkus
dies Balsu
pus laišku
džiamą la
of the P
Is to laik
koks did
mas buvo
gas ir pla
Jame b
so pasaul
rių rasių,
jų, įvairi
žodžiu, p
tais ir bai
darbinink
kais, kare
paprastai
teriais.

Tarp
Thomas
kiečių r
Bairletta,
Lara, Bó
do ir Lile
Fernand
dia Tatell
švietos n
jos; Arm
jos; Man
Arthur I
Sarandy
yaus; l
Francija
tojų. Ry
Ir t. t. v

buvo
vokatu,
rųjų tar
Jo. Kinij
jos direl
Bernal,
Nyen, B
Shember
š Brazil
ghan, A
zas; da

Iš ger
generola
Brazilje
berto Je
kos; g
Meksiko
Tsai Thi
Gražik
tikieriai
tanjios
mento n
legacijos
mokratų
mento n
stovauję
gentinot

\$5.00; l
vienas r
Patys
numera
B. Žu
Ont., \$
P. M
Praire,
Stamb
berni, E
J. Ka
Visier
ir parėn
sa, šird

Kas Dalyvavo Žmonių Kongrese Dėl Taikos

Rašo J. Yla

Kanados lietuvių atstovai A. Grinkus siuntinėjo Liaudies Balsui iš Vienos trumpus laiškus ir Kongreso leidžiamą laikraštį "Congress of the Peoples for Peace". Iš to laikraščio mes matome, koks didelis tas suvažiavimas buvo, koks jis sudėtingas ir plačiai apimtas buvo.

Jame buvo atstovai iš viso pasaulio šalių, nuo įvairių rasių, nuo įvairių partijų, įvairių profesijų, viešu žodžiu, pradedant komunistais ir baigiant konservatais, darbininkais ir mokslininkais, kareiviais ir generolais, paprastais piliečiais ir ministrais.

Tarp rašytojų matome Thomas Mann, garsų vokiečių rašytoją; Leonidas Barletta, Argentinos; Jesus Lara, Bolivijos; Jorge Amado ir Lila Ripole, Brazilijos; Fernando Santivan ir Volodia Tatelbaum, Čilijos; Jorge Zalamea Borda, buvęs apšvietos ministeris, Kolumbijos; Armijn Pane, Indonezijos; Manuel Cruz, Philipinų; Arthur Lundkvist, Švedijos; Sarandy Cabrera; Urugvajaus; M. Singh, Indijos. Franciją atstovavo 19 rašytojų. Rytinę Vokietiją — 3. Ir t. t. Viso 103 rašytojų.

Buvo daug žurnalistų, advokatų, mokslininkų. Pastarųjų tarpe buvo: M. Kuo Mo Jo, Kinijos Mokslų Akademijos direktorius; prof. J. D. Bernai, britų fizikas; Saya Nyen, Burmos fizikas; Mario Semberg, atominis fizikas iš Brazilijos; John Collaghan, Australijos biochemikas; daugybė kitų.

Iš generolų buvo sekanti: generolas Edgar Buxbaum, Brazilijos; generolas Heriberto Jara Corona, Meksikos; generolas Gabaldon, Meksikos; buvęs generolas Tsai Ting Kai, Kinijos.

Gražią grupę sudarė politikieriai iš visų šalių. Iš Britanijos buvo grupė parlamento narių. Buvo geros delegacijos Brazilijos socialdemokratų ir darbiečių parlamento narių. Be to buvo atstovaujami parlamentai Argentinos, Burmos, Indonezi-

\$5.00; M. Prytulka \$1.00 ir vienas rėmėjas 50 ct.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

B. Zukauskas, Chippava, Ont., \$7.00;

P. Mathus, Portage La Prairie, Man., \$2.00;

Stanley Joseph, Port Alberni, B. C., \$5.00;

J. Kairys, Toronto, \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

jos, Tailando, Danijos, Indijos, Vokietijos, ir daugelio kitų. Vokiečių tarpe buvo Dr. Joseph Wirth, buvęs Weimaro respublikos kancleris.

Tarp religinių lyderių matome: Monsinjoras Qazim Hafez, Albanijos muftis; Rev. Allan D. Brand, metodistų kunigas iš Australijos; U. Pandita ir U. Pyinnyazawta, budistų lyderiai iš Burmos; Monsinjoras Cesar Dacorso, Brazilijos metodistų vyskupas; pastorius John Holtti, iš Suomijos; Rev. John Baker, apaštališkas ir katalikų vyskupas; M. Johannes Herz, teologijos profesorius ir vokiečių evangelikų bažnyčios kunigas. Čia paminėjau tik labai mažą dalį iš daugelio dvasiškių.

Buvo atstovaujami sportininkai, jaunimas, moterys. Neįmanoma viską suminėti.

Idomias kalbas apsakė Italijos parlamentinės grupės narys M. G. Nitti; Dr. S. Kitchlew iš Indijos; R. Terranova, Italijos parlamento narė, krikščionė demokratė; Dr. J. C. Kumarapa, ekonomistas ir Gandžio sekėjas iš

Indijos; Ilja Erenburgas, Tarybų Sąjungos rašytojas; John Cooke, politinės ekonomijos profesorius iš Argentinos; Jesus Lara, rašytojas iš Bolivijos; generolas Gabaldon iš Venezuelos; prof. Josef Dobretsberger, buvęs Austrijos ministeris; Jose Giral, buvęs Ispanijos Respublikos Tarybos prezidentas; Dr. Le Dinh Tham, iš Viet Namu ir t. t.

Neįmanoma duoti tikrą paveikslą trumpame straipsnyje, kas įvyko suvažiavime, kuriame dalyvavo tūkstančiai žmonių ir diskutavo taikos reikalus beveik dvi savaites. Suvažiavimas leido 8 puslapių dienraštį ir tai tikrai sutraukė duoda. Čia galima pasakyti tik tiek, kad iš to, kas tame dienraštyje tilpo, gaunasi vaizdas, jog buržuazija veltui niekina taikos judėjimą. Jis auga ir plečiasi. Istorija dar neturėjo tokio plataus įvairių tautų, įvairių rasių, įvairių valstybių, įvairių pažiūrų žmonių bruzdėjimo prieš karą, už taiką.

Galime pasidžiaugti, kad mūsų delegatas visa tai matė ir sugrįžęs papasakos mums. Mums tenka tikėtis laukti jo grįžtant. Tiesa, kiti Kanados delegatai papasakos savo įspūdžius Massey Hall sausio 14 dieną. Vietinis taikos komitetas rengiasi mitingui dėl tų delegatų išklauso.

Vieningoje Tautų Šeimoje

JUSTAS PALECKIS

LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

Tarybinės tautos mini 30 metų sukaktį nuo tos dienos, kai buvo įkurta Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga — pirmoji pasaulyje daugianacionalinė socialistinė valstybė.

Prieš 30 metų, 1922 metų gruodžio 30 dieną, TSRS Tarybų I-sis suvažiavimas J. V. Stalino pasiūlymu patvirtino Deklaraciją ir Sutartį dėl TSR Sąjungos įkūrimo. Savanoriškumo ir teisių lygybės pagrindais į vieną sąjunginę valstybę — Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą — susivienijo Rusijos Socialistinė Federatyvinė Tarybų Respublika, Ukrainos Socialistinė Tarybų Respublika, Baltarusijos Socialistinė Tarybų Respublika ir Užkaukazės Socialistinė Federatyvinė Tarybų Respublika, kurią įėjo trys respublikos — Gruzija, Azerbaidžanas ir Armėnija.

"Deklaracijoje apie Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos įkūrimą", kurios autorius yra J. V. Stalinas, pažymėta, kad "ši Sąjunga yra savanoriškas lygiateisių tautų susivienijimas, kad kiekvienai respublikai yra užtikrinta teisė laisvai iš Sąjungos išeiti, kad įėjimas į

Sąjungą yra atviras visoms socialistinėms tarybų respublikoms, tiek esančioms, tiek ir turinčioms susikurti ateityje, kad naujoji sąjunginė valstybė bus garbingas pavainikavimas dar 1917 metų spalio mėnesį padėtų taikaus tautų sugyvenimo ir broliško jų bendradarbiavimo pagrindų..."

Dabar Tarybų Sąjunga susideda iš 16 sąjunginių respublikų. Ji yra nesugriaunama, vientisa, daugianacionalinė, socialistinė valstybė, pagrįsta tautų draugyste.

1940 metais į vieningą tarybinių respublikų šeimą įėjo Lietuvos TSR.

Dar 1918 metais Lietuvos liaudis pradėjo kurti savo tarybų valdžią. Tačiau, už sienos karinės intervencijos išdavijoje, valdžią užgrobė lietuviškoji buržuazija, kurios viešpatavimas laikėsi kruvino teroro ir smurto pagalba.

Buržuazinėje Lietuvoje pramonė beveik nebuvo vystoma. Kai kuriose pramonės šakose, pavyzdžiui, metalo apdirbimo ir odų pramonėje, darbininkų skaičius net sumažėjo palyginti su 1913 metais. Lietuvos valstiečiai vis labiau brido į skolas. Jeigu 1925 metais valstiečių įsisko-

linimas sudarė 7 milijonus litų, tai 1939 metais jis jau pasiekė 277 milijonus litų. Per buržuazinės valdžios metus buvo parduota iš varžtinių daugiau kaip 68,000 valstiečių ūkių, daugiau kaip 90,000 valstiečių neteko žemės. Tikėdamiesi išsigelbėti iš nedarbo ir žemės neturėjimo, bergždžiai ieškodami duonos kąsnio, iš Lietuvos į Pietų Ameriką bei kitas šalis emigravo apie 100,000 darbininkų ir valstiečių. Pačių buržuazinių ministrų apskaičiavimais, Lietuvos kaimo buvo apie 300,000 begarbių arba pusiau bedarbių.

Skurdi buvo ir lietuvių kultūros padėtis. Tūkstančiai vaikų buržuazinėje Lietuvoje negalėjo lankyti mokyklų, nes iš mažens buvo priversti dirbti — tėvai neįstengdavo išmaitinti ir apmokyti juos. 1940 metais Lietuvoje buvo apie 300,000 neraštingų žmonių.

Sieji trumpi bruožai iš lietuvių tautos gyvenimo įtikinamai byloja, kad sunkus buvo jos likimas buržuazinėje Lietuvoje.

Tik Tarybų Sąjungos dėka lietuvių tauta gavo laisvę ir valstybingumą. Nežmirštama Lietuvos istorijoje yra 1940 metų liepos 21 diena, kuomet lietuviai paėmė gimtojo krašto likimą į savo rankas ir paskelbė tarybų valdžią. 1940 metų rugpjūčio 3 dieną Lietuva buvo priimta į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą.

Visų TSRS tautų ir, visų pirma, rusų tautos nuolatinės broliškos pagalbos dėka lietuvių tauta sėkmingai likvidavo karo padarytus didžiulius nuostolius, sudariusius 17 milijardų rublių, ir suorganizavo galingą respublikos liaudies ūkio ir kultūros pakilimą.

Iš kapitalistinių valstybių agrarinio priedėlio Tarybų Lietuva virto industrine respublika. Pramonės lyginamasis svoris Lietuvos liaudies ūkyje pasiekė 61 procentą. Vystosi naujos pramonės šakos — mašinų, prietaisų, staklių, turbinų gamyba, laivų statyba. Pastatyta galinga cemento gamykla. Naujai

sukurta žuvių pramonė. Pramonės lyginamasis svoris Lietuvos liaudies ūkyje pasiekė 61 procentą. Vystosi naujos pramonės šakos — mašinų, prietaisų, staklių, turbinų gamyba, laivų statyba. Pastatyta galinga cemento gamykla. Naujai sukurta žuvių pramonė. Pramonės darbininkų dabar yra beveik 3,5 karto daugiau, negu 1940 metais. Iš darbininkų tarpo iškilo gan daug pramonės vadų — meistrų, cechų viršininkų, įmonių direktorių.

Po to, kai Lietuvos valstiečiai visur susivienijo į žemės ūkio arteles, iš pagrindų pasikeitė lietuviškojo kaimo išvaizda. Išsivadavęs iš eksploatacijos, valstietis sukūrė naują, šviesų ir pasiturintį gyvenimą. Iš broliškųjų tarybinių respublikų jam į talką atvyko tūkstančiai traktorių, kombainų ir kitų žemės ūkio mašinų, jis turi galimybę naudotis agronomijos ir zootechnikos pasiekimais, jam padeda žemės ūkio specialistai. Kolūkių per trumpą laiką pasiekieji laimėjimai vaizdžiai parodė, jog kolūkinė santvarka užtikrina nepaliaujamą Lietuvos valstietijos gerovės ir kultūros kilimą.

Ne mažesnių laimėjimų lietuvių tauta pasiekė kultūros srityje. Užtenka pasakyti, kad moksleivių skaičius padidėjo beveik dvigubai palyginti su prieškariniu metu. 14-je Tarybų Lietuvos aukštųjų mokyklų mokosi apie 15,000 studentų, tuo tarpu kai buržuazinėje Lietuvoje tesimokė iš viso 4,000 studentų. Jei buržuazinėje Lietuvoje aukštosios mokyklos vidutiniškai išleisdavo po 100 specialistų per metus, tai dabar jų kasmet išleidžiama apie 2,000. Vis didesnę pagalbą respublikos liaudies ūkiui ir kultūrai vystyti teikia Lietuvos TSR Mokslų akademija, kurios nebuvo buržuazinėje Lietuvoje, lygiai kaip nebuvo Lietuvos Filharmonijos, Liaudies dainų ir šokių ansamblio, Lietuvos TSR Valstybinio choro, eilės teatrų ir kitų mokslo bei

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą
Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

218 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Montrealo žinios

Laimingų Naujų Metų!

Sveikiau visus Montrealo žinių skaitytojus ir mano bendradarbius su Naujais 1953 metais ir linkiu laimingai ir linksmai juos sutikti ir praleisti.

Te klesti taika ir gerbūvis per išstisus metus visiems geros valios žmonėms pasaulyje!

Jūsų korespondentas

"Vaikščiok Daugiau ir Valgyk Mažiau"

Didysis širdies ligų specialistas šiaurinio ir pietinio Amerikos kontinentų, Dr. Paul D. White iš Bonton, Mass., šiomis dienomis čia apsilankęs iškėlė obalsį: "Vaikščiok Daugiau ir Valgyk Mažiau", jei nori turėti sveiką širdį. Tiesa, jis pastebėjo ir perspėjo, kad medicinos mokslas dar nėra padaręs galutiną sprendimą, jog toks užsilaikymas gali pilnai apsaugoti nuo širdies ligos. Bet asmeniškai jis mano, kad jei žmonės, ypatinčiai sunkaus svorio; geriau užsilaikytų, daugiau vaikščiotų, o mažiau valgytų, tai daugeliu atžvilgių ligos ir ankstyvos mirties būtų galima išvengti.

Jis tuo pačiu sykiu pabrė-

žė, kad aukštas kraujo spaudimas ir širdies liga, šiaurės Amerikoje yra vyriausia mirtingumo priežastis. Pasiremiant statistinėmis žiniomis, jis sako, nuo to miršta 52 procentai žmonių. Antrą vietą užima vėžio liga, o trečią vietą nelaimingi atsitikimai.

Tabako Darbininkams Pakeltos Algos

Naują kolektyvę darbo sutartį pasirašė tabako gamintojai, Benson and Hodges (Canada) Ltd., su Tabacco Workers International (AFL) unijos lokalu 301.

Pasirašant sutartį darbininkai laimėjo pirmiems metams: mechanikai ir sustatytajai 20 c. į valandą; kiti darbininkai, vyrai — nuo 14 iki 16 centų į valandą, o moterys — nuo 10 iki 14 centų į valandą; 42 ir pusė valandų darbo savaitė ir šeši per metus apmokami šventadieniai.

Antrais metais, sutrumpinti darbo savaitę iki 40 darbo valandų, paliekant tą pačią algą ir dar du šventadienių ekstra, kas reiškia aštuoni šventadieniai su apmokėjimu per metus. Taipgi, darbininkai išdirbę virš penkių metų, gaus dvi savaites ato-

stogų, o po 20 darbo metų — 3 savaites apmokamų atostogų.

Už \$25,500 Radinį, \$2 Atlyginimo

Alexander Stevenson, 22 metų amžiaus, ne per senai, vaikščiodamas, ant kampo Monkland ir Sherbrooke gatvių rado sušlapusį voką ir paėmęs jame atrado pamestus čekius vertės \$25,500. Parėjęs namo rado voke ir savininkės adresą. Sekančią dieną pasiuntė savo jaunesnį brolių su čekiais pas pamestusią savininkę. Poniutė atgavusi pamestus čekius nusidžiaugė ir liepė jam eiti namo, o atatinamą atlyginimą jam pasiūsianti paštu. Už kelių dienų gavo atlyginimą — \$2.00.

Iškaštingas Paklydusių Naminių Gyvūnų Surinkimas

Pasirodo, kad mieste paklydusių naminių gyvūnų, kaip kačių, šunų ir kt., surinkimas miestui gana brangiai atsieina. Taip, pavyzdžiui, tik už du mėnesius (rugsėjo ir spalio), miestas turėjo sumokėti Gyvulių Apsaugos Sąjungai už surinkimą tokių gyvūnelių \$5,123.

Kunigo Končiaus Skaitlinės

Suvenyto Amerikos Lietuvių Pagalbos Fondo nacionalis pirmininkas, kunigas Juozapas Končius, iš New Yorko atvykęs Torontan, kaip paduoda The Montreal Star (gruodžio 10), spaudos reporteriams pareiškė, kad iš Tarybų Lietuvos plaukia pabėgėliai į Vokietiją ir Austriją po 800 kiekvieną dieną. Jei tikėti kunigui Končiui ir priimti domėn, kad metai turi 365 dienas, tai reiškia, kad per metus iš Lietuvos pabėga 292,000 žmonių. Kadangi karas pasibaigė jau veik 8 metai atgal, tai ligi šiol iš Lietuvos turėjo pabėgti 2,336,000! Ir dar vis bėga ir nenustoja bėgti...

Na, o jei atsiminti kaip mums pabėgėliai patys pripasakojo ir jų spauda prirašė, kiek tūkstančių lietuvių vežė ir veža į Sibirą, o čia dar tuo pačiu sykiu kunigas Končius pridėjo reporteriams, kad ir dabar lietuviai dar naikinami tarp Lietuvos sienų, tai nuo Lietuvos žemės "raudonieji" turėjo nušluoti mažiausiai 5-6 milijonus lietuvių! Mums, tačiau, gi žinoma, kad prieš karą Lietuva teturėjo 2,500,000, o dabar prijungus Vilniaus kraštą, Tarybų Lietuva turi virš 3-jų milijonų gyventojų.

Įdomu žinoti, iš kur tų lietuvių Lietuvoje tiek daug atsiranda, "naikinimui, vežimui į Sibirą ir bėgimui iš Lietuvos?" Gal kunigas Končius ar čia jo talkininkai paaiškintų? Skaitlinės turi turėti pamato. Jei ne, reiškia melas.

Kalėdinė "Gandro" Dovanų

Prieš sezonines šventes čia "gandras" apdovanojo dvi šeimas. Mr. ir Mrs. Stanley Vilimas (Emilė Zavišūtė) susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Motina ir naujagimė abi jaučiasi gerai.

Kiek anksčiau, Mr. ir Mrs. Herry Wogens (Nellie Pagirskiūtė) susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis irgi jaučiasi gerai.

Serga

Mrs. Ruzgaitienė aplaikė operaciją. Ligonė randasi St. Mary's ligoninėje.

Antanas Skrupskis susidaužė darbe šoną. Gydytojo priežiūroj, gydosi namie.

Emilė Skardžiuvienė sveikatoje susilpnėjusi ir nesijaučia gerai.

Padėkos Žodis

Už surengtą mums taip netikėtą 20-ties metų vedybinio gyvenimo sukakties progą balių, kuris mums buvo labai jautrus ir iš džiaugsmo net graudus, norime išreikšti širdingą padėką mūsų geriesiems prieteliams už jų pastangas surengimui tokio gražaus ir linksmo balius. Taipgi didelis ačiū svečiams ir viešnioms už skaitlingą atsilankymą. Juo labiau ačiū už linkėjimus ta proga ir už malonias dovanas.

Jūsų brangios dovanos mums pasiliks neišdildoma atminčia ant visados!

Emilė ir Kazimieras Zieniai

Širdinga Padėka

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems į mūsų 25 metų vedybinių sukaktuvių balių ir apdovanojusiems mus vertingomis dovanomis. Labai dėkojam Matulaičiam, Liaudanskam už taip puikiai surengtą balių. Taipgi Matulaičiui, Liaudanskui, Pijui Liaudanskui, Patapui, Liaudanskienei, Matulaičienei už gražius sveikinimus. Už sveikinimus telegrama pusseserėms A. Basasparis ir T. D. Varkalas.

Širdingiausiai dekojam visiems.

J. M. Skinkiai

Montreal, Que.

70,000 Unijistų Smerkia Bilių O

NANAIMO. — Britų Kolumbijos unijų suvažiavimas, atstovaujans 70,000 unijistų, pasmerkė Bilių O kaip atsuktą prieš darbininkus, panašiai kaip ir Jungtinėse Valstijose Tafto-Hartley įstatymas ir kiti.

Bilius O susilaukė nemažai kritikos po visą Kanadą ir netik iš unijistų, bet ir kitų organizacijų ir visuomenininkų.

Senatinis komitetas sutiko nekurias vietas sušvelninti, bet unijistai sako, kad to neužtenka, norint apsaugoti kanadiečių teises.

Bilius O yra visa eilė pataisų kriminaliam įstatymui.

TORONTO. — Gruodžio pabaigoj Toronte buvo 12,900 bedarbių.

Gruodžio mėnesį bedarbių skaičius augo, o ne mažėjo.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

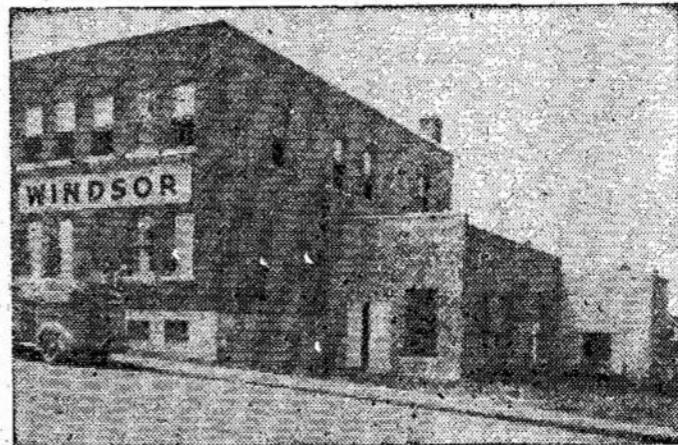
Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Vyrišiu koslovakijoje Slansky, se gentas. Ne dymai teism rodė, kad S eina iš viū mynos, su n eitimi, išda studentus daug metų metais. Rer dais praeyti tiekti impe karinės Čel cijos oficer jeristas, op dis ir šnipa verbuotas dirbti su K vadovybe ti naikinti jos voliucinius metais Slov sąlygas n Swerma, pu ko čekų de rio, ir toki žmogų, kur jandia dvas dėjimo org kioj. Po kaip vienas žmonių, ku po generali torium. Šioj pozii apsupti sav tiniais elen šnipais, agu borantais, intelektual — kuriuos klausomais pasidarė p kalbiuose s tą Gotvald vakijos Tit Kitu iš Bedrich Rerai žinoj vo ryšius: pijonažo a; Kas buy Jis stojo nistų Lyg 1926 metai cionalistin šeimos. La mo pirmk kioje, jam sakomingo metais, p okupavo F imtas Ges savo silpn suklypo, j nius parti miteto par cijai. Jis b met jis pas kooperuoti Pasekoj pasakė Ge si sekanti Sverma, Kreici, Ju Konrad, Vratslav Gustavos kų rašyto, fės, liūdijs griaunama davyste policijai.

Kas Jie Tokie Buvo?

Rašo Sam Lipshitz

Vyriasiu prasikaltėliu Čekoslovakijoje buvo Rudolf Slansky, senas policijos agentas. Neužginčijami įrodymai teisme pilniausiai parodė, kad Slansky, kuris paėmė iš vidurinės klasės šeimynos, su nacionalistine praeitimi, išdavė savo draugus studentus policijai daug metų atgal — dar 1930 metais. Remiantis jo rekordais praityje, kurie buvo patiekti imperialistams prieškarinės Čekoslovakijos policijos oficerių, Slansky, karjeristas, oportunistas, begėdis ir šnipas, buvo prieš užverbuotas ir pavesta jam dirbti su Komunistų Partijos vadovybe tikslu trukdyti jai, naikinti jos kovingumą ir revoliucinius gabumus. 1944 metais Slovakijoje jis sudarė sąlygas nužudymui Jan Šverma, puikias ir didvyriškos čekų darbo klasės lyderio, ir tokiu būdu pašalino žmogų, kuris buvo vadovaujantis dviasia partizanų judėjimo organizaciją Slovakijoje. Po išlaisvinimo, jis, kaip vienas iš vadovaujančių žmonių, kurie išliko gyvi, tapo generaliu partijos sekretorium.

Sioj pozicijoje jam pavyko apsuoti save su antikomunistiniais elementais, policijos šnipais, agentais, nacių kolaborantais, vidurinės klasės intelektualais, nacionalistais — kuriuos jis padarė priklausomais nuo jo, ir kurie pasidarė partneriais jo suokalbuiose sunaikinti Klementą Gotvaldą ir tapti Čekoslovakijos Tito.

Kitu iš kaltinamųjų buvo Bedrich Reicin, kurio praityje gerai žinojo Slansky per savo ryšius su imperialistų espijonažo agentūromis.

Kas buvo Reicinas?

Jis stoji į Jaunųjų Komunistų Lygą Čekoslovakijoje 1926 metais. Jis paėjo iš nacionalistinės, buržuazinės šeimos. Laikė partijos veikimo pirmkarinėje Čekoslovakijoje, jam buvo pavestos atsakomosios užduotys. 1939 metais, po to, kai Hitleris okupavo Pragę, jis buvo suimtas Gestapo. Kadangi dėl savo silpnumo ir žioplumo suklypo, jis išdavė požeminius partijos ir Centro Komiteto pareigūnus nacių policijai. Jis buvo paleistas, kuomet jis pasirašė pasižadėjimą kooperuoti su Gestapu.

Pasekoj šios išdavystės, jis pasakė Gestapui, kur randausi sekanti partijos vadai: Šverma, Eduard Urx, Jan Kreici, Julius Fucik, Kurt Konrad, Stanislav Bruneli, Vratislav Rantoch ir kiti. Gustavos Fucik, dižiojo čekų rašytojo ir patrioto našlės, liūdišimas teisme nesugriauamai įrodė Reicino išdavystę išduodant Fuciką policijai.

Su Gestapo pagalba, Reicin 1940 metais išvyko į Tarybų Sąjungą, kaip jų agentas. Tarybų Sąjungoje, jis susirio su Čekoslovakijos Komunistų Partijos lyderiais ir persistatė save narsiu kovotoju, kuriam pavyko pasprukti. Kada 1942 metais buvo organizuojama Tarybų Sąjungoje čekų brigada, jis įstojo į ją ir tęsė tenai savo diversinį šnipinėjimo darbą.

Slansky žinojo apie Reicino apgavystę. Štai kodėl jis 1945 metais sutiko jį, kaip atsiradusį brolių ir pavadė jam policiją, kurioje jis galėjo būti labai naudingas suokalbinių centrui. Jis buvo paskirtas apsigynimo viceministeriu ir pavestos jo žiniai saugumo jėgos.

Pradžioje 1946 metų, buvo surastas dokumentas, parodantis vietą, kur buvo slapsti Karl Herman Franko, nacių guleiterio Čekoslovakijoje laike okupacijos, archyvai. Vietą buvo ant rubežiaus tarp Čekoslovakijos ir amerikiečių zonos Vokietijoje. Jis tuojau davė informaciją leitenantui pulkininkui Ivanovičiui, Jugoslavijos militarinei atšei Čekoslovakijoje tuo laiku. Po kelių dienų grupė amerikiečių kareivių padarė staigų įsiveržimą ir pasigrobė išsivežė labai svarbius archyvus, kurie teisėtai priklausė Čekoslovakijos valdžiai. New York Times aną dieną, raportuodamas apie teismą, pripažino tiesą šio incidento ir prisiminė, kad tuo laiku Čekoslovakijos valdžia protestavo prieš amerikiečių įsiveržimą, bet be pasekmių.

Archyvuose buvo pilnas sąrašas nacių agentų Rytų Europoje, jų tarpe vardai visų nacių agentų ir imperialistų šnipų komunistų partijos eilėse. Lengva suprasti, kodėl Reicinui taip rūpėjo, kad šiuos sąrašus paimtų kiti, o ne Čekoslovakijos valdžia. Net tuomet Reicinas žinojo, kad Jugoslavijos mili-

tarinis atšei buvo Amerikos agentas.

Kaltinamųjų tarpe buvo Karl Schvab, prisipažinęs karo kriminalistas. Schvab sakė teisme, kad jo priešingo veikimo šaknis siekia tuos laikus, kada jis buvo koncentracijos kempėje Sachsenhausene. "Norėdamas gauti prielankumo iš nacių kempės komandanto, aš pradėjau užsiiminėti išdavyste ir bendradarbiavimu su nacių koricais. Aš padėjau naciams palaikyti savo teroro tvarką kempėje kankindamas belaisvius ir vogdamas jų daiktus". Kada po karo šis karo kriminalistas grįžo į išlaisvintą Čekoslovakiją, jam buvo baugu, kad ši išdavystė gali iškilti viršun ir kad jis gali būti atinkamai nubautas. Bet tas neatsitiko ačiū jo senam draugui Slanskyui, kuriam jis pasidavė. Jis prisidėjo prie antivalstybinio centro. Slansky žinojo Schvabo veiklą iš laiško, kurį jis gavo iš belaisvio, buvusio sykiu su Schvabu. Bet viskas, ką jis padarė, tai prašė Schvabo, kad jis duotų raštišką pareiškimą apie savo veikimą kempėje. Šis pareiškimas, paties Schvabo rašytas, buvo atrastas tarp Slansky popierių, kada jis buvo suimtas, ir patiektas teisme, kaip liūdišimas.

Schvab buvo Slansky paskirtas atsakomingu saugumo reikaluose Partijoje, o po to — apsigynimo ministerio pavaduotoju, kuriam pavesta atsakomybė už saugumą. Sioj pozicijoje jis gavo daug laišku, kaltinančių beveik visus teisiamuosius. Visus tuos laiškus jis atidavė Slanskyui, o pastarasis sunaikino juos. Remiantis gautais laiškais, jie galėjo perspėti visus itariamuosius, kad būtų atsargesni. Nekuriems padėjo pabėgti į užsienį.

Tokiu būdu, šiai šaikai pasisekė apleiti Čekoslovakijos darbo žmonių budrumą. Bet neilgam.

Kitu nacių kolaborantu ir kariniu kriminalistu, kurį Slansky pastatė didelės svarbos pozicijoje ir tuojau įtraukė į suokalbinių centrą, buvo Josef Frank, nacių

Mau Mau nariai britų teisme Kenyjoj. Jie kaltinami nužudžius Mr. and Mrs. Eric

Bowyer. Jie buvo rasti nužudę jų namuose, kartu su dviem tarnais.

tarnas kocentracijos kempėje tarybinių ir francūzų karo belaisvių.

Taipgi jų tarpe buvo Klementis, kurį rekrutavo Francijos slaptoji tarnyba dar 1938 metais.

Savo liūdišime, teisiamasis Schvab pasakojo teismui, kad 1950 metais jis gavo laišką iš tūlo Jirciko, buvusio raštininko Francijos Policijos politiniame skyriuje, kuriame Jircikas liūdyjo, kad Klementis buvo šnipas pagal Francijos policijos įsakymą nuo 1938 metų. Slansky, aišku, užslėpė pranešimą.

Slansky apsupo save su tokiais elementais ir pastatė juos aukštose vietose. Kitu tokiu elementu buvo Otto Fischel, prisipažinęs zionistas, kurs buvo paskirtas finansų ministerio pavaduotoju. Kas tas Otto Fischel buvo? Judenrattler, Hitlerio kolaborantas laike okupacijos, padėjėjas Hitlerio ekspertui Čekoslovakijos finansų reikalais. Fischel tarnavo naciams tuo metu, kada milijonai žydų buvo siunčiami į

koncentracijos kempes Terezienstadte, Maidanekę ir Oswiecime. Jam taipgi pavyko uždengti savo pėksakus su Slansky pagalba, ir prisidėti su griauančia veikla prieš respubliką. Taipgi įdomu ir tas, kad tas pats Fischel, kurs padėjo dideliems kapitalistams pasprukti į užsienį ir nelegaliai išsivežti milijonus kronų, tas pats Fischel darė gyvenimą vargingųjų, beturčių žydų dar sunkesniu, o kada atėjo jų eilė, jis persistatė kaip vyriausias emigracijos oponentas. Tipiškas išdavikas.

Tokie tai tie kriminalistai, kurie buvo teisiami Pragoje, ir kurie gavo užtarnautą ir teisingą pabaudą. Didelis kreditas narsiai ir didvyriškai Čekoslovakijos darbo klasei, kuri, nežiūrint to, kad tie priešai buvo užėmę patogias vietas, juos iškėlė viršun ir sunaikino.

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį. Škaitykit Liaudies Balsą

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame propečių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TREnmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

HOVARD FAST

Vertē A. Andrēnas

Paskutinē Riba

(Taša)

Laisvē

Karlui Šurcui tai buvo tik plunksnos brūkstelėjimas, tik išvada: šajėnų pergale arba jų pralaimėjimas, — ir jo parašas vyriausybės vardu. O vyriausybė štai ką reiškė — dekretas, įsakymas, potvarkis. Paskui imdavo veikti kažin kokios jėgos ir stumdavo mažus žmones po didžiulę šachmatų lentą. Vyriausybė vadinosi konstitucinė ir demokratinė, kadangi ją rinko tauta, ir nebuvo nė vieno posėdžio, mitingo, sesijos, suvažiavimo, kur šitas žodis nebūtų buvęs linksniuojamas visokiais būdais: tauta šis, tauta tas. Tauta rinko prezidentą, kongresą; prezidentas skyrė ministrų kabinetą; nieks nerinko kuluarų, bet kaip tik ten buvo sprendžiami reikalai, ir tauta išrinko Grantą, neįtardama korupcijos. Nieks nieko nežinojo apie tautą, matyt, kažkur esančią, — gal tik retkarčiais Baltuosiuose Rūmuose paspausdavo kieno nors iš tos tautos ranką. Juk įsmeinti vyriausybę — tai buvo ir menas, ir mokslas, ir profesija, visškai neprieinama tautos supratimui.

Jis, Šurcas, įsmeinto vyriausybę, jis buvo vidaus reikalų ministras, mokslininkas, visuomenininkas, žmogus, kadaise kovojęs ant barikadų. O neseniai jis pasakė vienam savo bičiuliui:

— Barikados — tai jaunystės beprotybė. Mane pykina, jog visi atsimena tai, ką aš noriu užmiršti. — Šurcas dar nepriėjo prie tokių pareiškimų, kaip: — Parlamentinė mažuma — tai nemalonai našta. O kadangi bet kokia dauguma suprantama kaip mažuma, demokratija slogi ir beprasmiška...

Pasirašydamas įsakymą apie šajėnų gražinimą į pietus, tolimą Indėnų Teritoriją Oklahomoje, už tūkstančio mylių, kuriomis ėjo kruvinių jų pėdsakai, jis būtų galėjęs sau tarti:

„Jų viso šimtas keturiasdešimt devyni žmonės tokia me krašte, kuriame yra milijonai...“

Adba: „Tatai baigta, ir jau nebeturi pasikartoti“, nors neaiškiai ir jautė, jog ateityje nuolat pasikartos, ir jau ne trijų šimtų laukinių raitelių pėdos nusitęs per tūkstančius mylių žaliomis prerijomis, o dešimties tūkstančių ir milijonų pėdsakai nusidrieks per visą niūrų ir ašaromis pasrūvusį žemės veidą.

—o—

Įsakymą iš Vašingtono Robinsono forto vadas, kapito-

nas Ueselsas, gavo gruodžio pabaigoje. Dėl ypatingo Vakarų Armijos vyriausiojo štabo pamėgimo kilnotis, Trečiasis raitininkų pulkas buvo padalintas. Pulkininkas Karltonas su didesne žmonių dalimi buvo perkeltas į kitą vietą, ir forte liko tik du pilni eskadronai ir vienas nepilnas. Džonsonas išėjo kartu su Karltonu, Ueselsas užėmė vado postą, kapitonas P. D. Vrumas — jo padėjėjas. Leitenantas Džordžas Beksteris vadovavo nepilnam eskadronui. Leitenantas Artūras Alenas irgi liko forte ir perėmė Ueselso eskadrono vadovybę.

Pirmas Ueselso jausmas, kurį patyrė gavęs aukštesnes pareigas, buvo gilus pasitenkinimas. Einąs posto vado pareigas galėjo tikėtis gauti pulką, o garbės troškimas buvo neatskiriamas ir organiška jo būtybės dalis. Nors ir taip labai retai abejojo savim, bet tik ir laukė to laiko, kada amžiams galės baigti su visomis abejonėmis. Jis gyvenimo sutvarkytame pasaulyje ir armiją mėgo dėl to, jog tranaudamas joje, žmogus galėjo įnešti į pasaulį dar didesnę tvarką. Tie reti atvejai kada jis nesuvaldydavo, daugiausia kildavo dėl menkelių: dėl tabaluojančios sagos, dėl rūdžių žymių ant kardo geležtės, dėl dėmelės ant paradinės uniformos. Dėl vaizduotės stokos jis imdavo daiktus tokius, kokie jie yra, bet už tai reikalaujavo iš jų tobulumo.

Kaip tik jam pasiūlius, pulkininkas Karltonas patalpino šimtą keturiasdešimt devynis šajėnus į senas, tuščias kareivines — gyventi netinkamą sienojų baraką, kur siautė vėjas ir viso pelės; būdamas šešiasdešimt futų ilgio, jis buvo apšildomas tik pusiau suirusios krosnies. Tai buvo padaryta ne iš piktumo, o tiesiog todėl, jog senas sienojų pastatas pasirodė tinkamiausias ir lengvai saugomas. Robinsono fortas buvo neaptvertas; jį sudarė tiesiog kareivinių, amunicijos sandėlių ir sankrovų grupė, nusidriekusi kalvos šlaitu ant miškingo upelio kranto. Jo įtvirtinimus sudarė kelios šaulių priedangos, pabūklų ugnia-

vietės ir masyvus kareivinių pastatas, kuris galėjo būti panaudotas ir kaip blokhauzas. Leidus indėnams bent kiek laisvai judėti, būtinais reikėtų sudaryti ištisą sargybinių grandinę, o taip — reikėjo vos vieno sargybinių prie durų.

Kai pulkininkas Karltonas išvyko su didesne kariuomenės dalimi, o Ueselsas tapo posto vadu, kapitono taktika

belaisvių atžvilgiu nepakitėjo. Šašoningas žiaurumas tiek pat svetimas buvo jo prigimčiai, kaip ir šašoninga užuojauta. Indėnai — tai indėnai, ir jis laikė juos po apsauga todėl, kad šiuo metu su jais nebuvo ką bedaryti. Senose kareivinėse buvo labai šalta, o suirusi krosnis, beveik neteikusi šilumos, žinoma, negalėjo apšildyti ilgo, tamsaus barako; prasidėjus šalčiams, temperatūra nukrito ligi nulio, tik retkarčiais pakildama truputį aukščiau ir gana dažnai nusileisdavo daug žemiau. Bet forte atliekamų krosnių nebuvo; o Ueselsui nė į galvą neateidavo mintis papildomai jų reikalauti, kad pagerintų užkarijų sukilusių indėnų padėtį.

Svetima kalba buvo nenusigalima kliūtis; šajėnai kentėjo tyliai, kaip kenčia gyvulys, atkakliai kovojąs dėl savo gyvybės. Jie dėvėjo vis tuos pačius skarmalus, bet jeigu jie ir būtų pareikalavę drabužių, Ueselsas nebūtų turėjęs ką jiems duoti. Neims gi jis dalinti kariškų uniformų, o kas dėl pirkimo, tai jis nematė turįs teisę leisti valdiškus pinigus aprenkti indėnus. Maisto, kurį pristatydavo furgonais arba nešuliais iš tolimos Ogalalos, ir taip buvo maža, o kai kareiviai gaudavo sumažintą davinį, indėnai nieko negaudavo.

Mirštamas fronto žiemos gyvenimo vienodumas neskatino gerumo ir bičiuliškumo. Tur būt, Ueselsas žiemos nuotaiką pakėlė lengviau negu kiti karininkai; jis tarsi pačios gamtos buvo jai suvertas; šimtai smulkių pareigų: pastatų remontas, kareivių mokymas, sandėlių tikrinimas, pusių valymas nuo kiemo, žirgų treniravimas — viskas tas jį ištisai pavergdavo, sudarė prasmę to gyvenimo, kurį jis pasirinko; jo ankštas, sutvarkytas pasaulėlis pilnai tilpo į rėmelius kariškos rutinos, teikusios jam turinį ir formą, kurių antraip jis stokotų.

O kitiems karininkams trumpos dienos ir ilgi vakarai slinko pasibaisėtina vienodai. Robinsono forte nebuvo nei moterų draugijos, nei muzikos, nei knygų, nei kitokių pramogų, išskyrus visą patį skatikinį pokerį bei nesibaigiantį vistą. Eilinių tarpe kasdien augo niūri tūžmasti; tarp karininkų kildavo barmiai dėl pačios menkiausios priežasties; juos apimdavo pasuitimas, liūdesys, jie tylėdavo kliauras dienas, ir savaites, ir dažnokai apsi- ausuodavo ir net susipešdavo — bet Ueselsui užteko sveikos nuovokos į tai žiūrėti pro pirštus. Jam teko matyti, kaip visų užmirštuose kariškuose fortuose neapykanta ir įtūžimas taip stipriai susilpnėdavo, jog neretai būdavo nužudymo atsitikimų,

o tokio keršto, šaukiančio tvarkos pažeidimo, jam patiktame forte jis labiau už viską bijodavo.

Jis bandė prablaivyti dvasinės pusiausvyros netekusius karininkus, su daliniu pasiūsdamas juos malkų, bet toliau šito jo vaizduotė nesiekė. Jis taip maža kalbėdavo pietų metu karininkų valgykloje, kad net nepastebėdavo, kokie kitų pašnekesiai — linksni ar niūrus.

O tuo tarpu indėnai kamavosi kalėjime, — baisūs, mirštą likučiai to, kas kadaise buvo pati išdidžiausia padermė, klajojusi žaliaisiais Amerikos okeanais.

Įsakymas iš Vašingtono buvo trokštama pramoga. Jis žadėjo nors šiekio tokio darbo; bet koku atveju buvo galima nužymėti planą ir veikti. Ueselsas apie tai pranešė per pietus.

— Jie važiuos atgal, — tarė jis.

— Atgal? — pokalbiai nutrūko, visi pakėlė galvas ir sužiūro į kapitoną.

— Šajėnai? — spėjo kažkas.

— Aš taip ir maniau, kad juos atgal gražins, — pastebėjo Alenas. — Nors, pasak mane, tai velnias žino kas.

— Neartimas kelias, — švilpterėjo kažkas. Visiems jiems mirštamai įkyrėjo žiemą, įkyrėjo fortas, aisi dienų virtinė; kiekvienas vylėsi, kad jį paskirs lydėti šajėnus į Teritoriją, į saulės kraštą.

— Kas juos veš ir kada?

Ueselsas gūžtelėjo pečiais. Jam tai buvo nelabai svarbu, jis pats, kaip posto vadas, turėjo žiemą praleisti Robinsono forte, — ir iš jo gana. Vrumas arba net ir Beksteris gali su nepilnu eskadronu pristatyti indėnus į vietą. Be jų gyvenimas forte taps paprastesnis.

— Aš manau, šią savaitę, — tarė jis.

— Nelabai jiems patiks...

— Be abejo...

— Ar jūs nemanote, kad jie gali sukilti?

— Važiuos, — tarė Ueselsas. — Kas jiems lieka daryti?

Metisas Džemsas Roulendą, šajėnų ir baltojo sunus, sužinojęs apie indėnų uždarymą į kalėjimą, atėjo į postą, tikėdamasis gauti darbo kaip vertėjas. Pulkininkas Karltonas priėmė jį, paskyręs jam pusę algos ir pusę davinio. Jį Ueselsas ir pasiuntė į baraką pasakyti Atšipusiam Peiliui ir kitiems vadams, kad jie ateitų pas jį pasitarti. Ueselsas pakvietė ir Vrumą bei Beksterį, ir, laukdami vadų, jie trise susėdo jo kabinete, papsėdami cigarus.

Langas buvo į kiemo pusę, ir už apsnigtos mokymo aikštės ryškiai buvo matyti ilgas barako pastatas. Už jo sniego danga traukėsi minkštas kalvas, kur tamšiai žaliomis vilnimis banga-

vo žemaugės pušys. Dangus buvo pilkas ir slėgiantis, saulė tarsi nustojo laiko nuovokos. Tuščiuose Dakotos plotuose kilo pūga, ir Vrumas niūriai tarė:

— Vėl sniegas.

— Panašu, — sutiko Ueselsas, žiūrindamas savo cigaro galiuką.

— O ką, jeigu mus užpustys?

Ueselsas patraukė pečiais, — Man labiau patinka tikra havana, — pasakė jis, vis dar žiūrėdamas cigarą.

— Jeigu aš nuvyksiu į pietus, tai atsiųsiu gerų cigarų.

— Aš maniau pasiųsti Beksterį, — tarė Ueselsas, paliesdamas ant cigaro užaugusį pelenų stulpelį. Vrumas — pilnas, rausvas blondinas, — pakilo, priėjo prie lango ir raudona, rudais plaukelais apaugusia ranka ėmė trinti stiklą. Švariai nutrynęs stiklą, jis pasakė Ueselsui.

— Ana, jie eina.

Beksteris tarė: — Neartimas kelias... — Jis buvo ramus, liesas ir jaunas; per Vrumo petį jis žvelgė į baltą toį, tartum mėgindamas savo vaizduotėje atkurti tūkstantį apsnigtos erdvės mylių.

— Jų trejetas, — tarė jis. — Nesuprantu, kaip laikosi siela tame senyje.

— Indėnai nemiršta, kol patys nenori.

Ueselsas nelabai susidomėjo indėnais; jis tik probėkšmais žvilgtelėjo į tris vadus, brendančius paskui Roulendą per sniegą dviejų ginkluotų kareivių apsaugoje, ir vėl ėmė žiūrėti savo cigarą.

— Kaip ten bebūtų, jie taip nejaucia šalčio, kaip mes jaučiam, — nusprendė Beksteris. Senasis vadas buvo su mokasiniais, bet vienas iš trijų indėnų buvo basas. — Niūrus gyvuliai, — tarė Beksteris.

— Jums reikia greičiau išvykti, — tarė Ueselsas. — Jeigu mus užpustys, bus nelengva.

Vrumas nusigrėžė nuo lango ir, trindamas mėsingas, sušalusias rankas, priėjo prie krosnies. Beksteris kojos spyrii atidarė dureles ir įmetė į ugnį pliauską. Ueselsas ramiai rūkė, su malonumu užtraukdamas cigaro dūmus. Kai Roulendą pasibeldė, kapitonas tarė: — Įeikite, jeikite. — Beksteris atidarė duris, ir Roulendą įėjo į kabinetą, iš sumišimo pėsiodamas kailinę kepurę. Trejetas vadų, lėta žengdami, sekė paskui jį; jie gūžėsi nuo šilumos, jų akys ašaravojo, galvos buvo truputį palenktos. Senis ėjo kiek pirmą kitų dviejų, sugniaužtomis rankomis prilaikydamas gūnio škiautę, užmestos ant pečių. Jo bendrakeleiviai, išdžiūvę, liesi kaip flavonai, neuleidė nuo senio akių.

Sargybiniai liko už durų. Ueselsas sėdėjo senoje su-

pamoje kėdėje ant kojos, ž dūmai apra Kai vadai jė krosnies link eikite, pasišl cui kreipėsi i Pasakyk jiem do.

Indėnai bu prausė ir pri švarumo poį aštrų bodėjir dingą švariai sydami skarn išsaugoti išdi didumas nele šildyti prie l ko bestovį v rio, mynioda ant kojos.

Ueselsas a siulė jiems ci sisakė. Jis t sitarimas, t vienas kitan duosime ran eiliui. Teisin

Roulendas kurio akys sviriu žingsn rininkus ir rankas. Kiti krustelėjo. J nuo senio, ž užuojauta ir turėjo gūnių jų kūnai bu enio odos y nių likučiais

Ueselsas v pamają kėd liai susimąs Vadai lauki lošė ir įsme bas. Jis neži dėti; nors į jausmingum jam išpūdį. tąsias diena matė šajėn gesyje, ant puoštu žirg gyvenimą, spalvų ir pi mo. Aišku praities, be ku iškart s prisiminima bar matė.

mas į lubas — Dabar gai... Visi i gai. — Tai prasmiškai syse. — Me — pakarto

Siūnčia
vaistus
niai apc

S

787

pamoje kėdėje, užkėles koją ant kojos, žydri jo cigaro dėmai aptraukė kambarį. Kai vadai įėjo, jis linkterėjo krosnies link ir tarė: — Priekite, pasišildykite. — Pasakui kreipėsi į Rouleūdą: — Pasakyk jiems, tegul pasišildo.

Indėnai buvo seniai nesiprausę ir prislėgti savo nesvarumo pojūčiu, patirdami aštrų bodėjimąsi purvu, būdingą švariai tautai. Nepaisydami skarmalų, jie bandė išsaugoti išdidžią pozą, ir išdidumas neleido jiems pasišildyti prie krosnies. Jie liko bestovį viduryje kambario, myniodami nuo kojos ant kojos.

Ueselsas atsistojo, ir pasiūlė jiems cigary, bet jie atsisakė. Jis tarė: — Tai pasitarimas, taigi, paduosime vienas kitam rankas. Paduosime rankas visiems pačiliui. Teisingai?

Roulendas išvertė, ir senis, kurio akys vis dar ašarojo, sviriu žingsniu apėjo tris karininkus ir paspaudė jiems rankas. Kiti indėnai nė nekrustelėjo. Jie nenulėdo akių nuo senio, žiūrėdami į jį su užuojauta ir sielvartu. Jie neturėjo gūnių, ir aukšti, liesi jų kūnai buvo vos pridengti elnio odos palaidinių ir kelnų likučiais.

Ueselsas vėl atsėdo į supamąją kėdę ir vėlėkos, giliai susimąstęs, rūkė cigarą. Vadai laukė. Ueselsas atsišlošė ir įsmeigė žvilgsnį į lubas. Jis nežinojo nuo ko pradėti; nors jis nepasižymėjo jausmingumu, vadai padarė jam įspūį. Jis atsiminė būtašias dienas prerijose, kada matė šajėnus visame jų blizgesyje, ant plunksnomis papuoštų žirgų, prisiminė jų gyvenimą, pilną žvilgančių spalvų ir pirmykščio išdidumo. Aišku, jis nesigailėjo praeities, bet jam buvo sunku iškart suderinti su savo prisiminimais tai, ką jis dabar matė. Vis tebežiūrėdamas į lubas, jis pasakė:

— Dabar mes būsim draugai. . . Visi mes būsim draugai. — Tai suskambėjo beprasmiskai net jo paties ausyse. — Mes būsim draugai, — pakartojo jis ir palaukė,

kad Roulendas išverstų. Senasis vadas kažką liūdėnai pratarė, ir Roulendas pasakė:

— Draugystė — tai tas, ko jis nori, jis labai senas. Pasižiūrėkite į jį ir jūs pamatysite kodėl. Jis senas ir nori gyventi taikoje — ir daugiau nieko. Jis sako, jog išvedė savo tautą ne kovoti su baltisiais žmonėmis, o grįžti namo ir gyventi taikoje.

— Taip. . . — nutęsė Ueselsas, žvilgtelėjęs į Beksterį, kuris rūkė, išsukiamai laikydamasis, besididžiuojas savo jaunyste, sveikata ir odos spalva, ir į Vrumą, kuris susikaupęs žiūrėjo į savo plačius, raudonus delnus.

— Taip, — tarė Ueselsas. — Mes vienas kitam paspaudėme rankas. Mes tariamės, mes draugai. — Net per vertę jis stengėsi šnekėti taip, kaip laikė reikalinga kalbėtis su indėnais.

— Pasakyk jam, kad mes dabar tariamės. . . — Pušinė aprūkusiu lubų lentos išdžiūvo ir persimetė; joms neleido išsisausėti. Ueselsas pagalvojo, jog naujos, plonos lentos gerai laikosi, prikalus medinėmis vinimis, bet jeigu prikalsi geležinėmis, būtinai persimes. — Pasakyk jam, — pradėjo jis. . .

Jis atsigrėžė ir prabilo, kreipdamasis tiesiai į vadus. — Visa, kas įvyko, buvo bloga ir jums, ir jūsų skvo, ir vaikams. Dabar jūs matote, kuo baigiasi bėgimas. Yra įstatymas, ir jūs privalote įstatymo klausyti. Įstatymas ateina iš Vašingtono, kur gyvena Didysis Baltasis Tėvas. Jis prezidentas, jis kalba, ir ką jis pasako — tai įstatymas. Jūs privalote klausyti įstatymo. Dabar jis sako, jog jūs privalote grįžti ten, iš kur pabėgote. Jūs privalote grįžti į Indėnų Teritoriją ir taikingai gyventi savo rezervate. Mes pristatysime jus furgonais, kareiviai saugos jus, ir mes maitinsime jus kelyje. Mes neareštuosime nė vieno, bet kai jūs atvyksite į Teritoriją, agentas tuos suims, kurie padarė nusikaltimą, ir teisingai juos teis. Vrumui nepatiko kalbos

Laiškas iš Šteitu

Rašo Dėdė Vincas

Pas mus, Šteituose, gerbiamieji viengenciai ir viengentės, dalykai truputį susinarplioję. Mūsų būsiantis prezidentas, generolas Eisenhoweris, sako, kad mes tik didelę galybę parodę garbingai baigsime Korėjos karą. Gi saktį iš karvedystės gavęs, generolas McArthuras, pirmajam lyg ir neužsileidamas, sako, kad jis savo kukurūzo širdies pypkėj turi planą kaip baigti Korėjos karą, bet už dyką to plano niekam nerožysias.

Kada pirmasis į prezidentus dar neįpravydas, o antiras, saktį gavęs, šitaip į karą baigimo planus narpliojasi, baisia rūstina tikrąjį mūsų prezidentą, H. Trumaną. Tikrasai prezidentas, matydamas, kad jam dar gyvam. . . — atsiprašau, — prezidentu esant, o generolai jau pradeda parunkavoti, sako, kad tokio žvėries, ką jūs vadinate karu, Korėjoje visai nėra. Ten esanti tik jo privatiška policijinė akcija. Gi tą akciją karu vadinti, tai viso

pabaiga, ir jis išpėjimai žvilgtelėjo į Ueselsą, bet Ueselsas nesuprato plonybių; jis išdėstė reikalo esmę, kaip ji jam atrodė, o be to, tokiems žmonėms, kurie neturėjo pasirinkimo. Papsėdamas cigarą, jis klausėsi sklandžios Rouleudo šajėnų kalbos. Jam net į galvą neatėjo, jog tai žmonių kalba, ir indėnų žodžiai nė kiek jo nedominė. Jie buvo jam tiek pat įdomūs, kiek šuns lojimas. Svetima kalba, aplamai, ji kažkodėl pykino, o šajėnų kalba juo labiau, kadangi tai buvo senoji jo tėvynės kalba, bet sielos gilumoje jis visada laikė indėnus atėiviais, svetimšaliais, atvykusiais iš kažkokio pašalio.

— Jie nuliūdinti, — pasakė Roulendas trumpai.

— Tai nesvarbu, sakyk, ką jie kalba.

(Bus daugiau)

tekšt bombą ir to nēr.

Šitaip, prieteliukai, nuo žemės veido komunizmą šluojant, tai ir mūsų Lietuvelkos "laisvintojai" sukils ant kojų. Vieni šauks, kad mesti bombą ant Vilniaus, antri ant Kauno, treči ant Pilviškių, ketviti ant Priekulės ir t. t. ir t. p. Bet jūsų Dėdė Vincas, ilgai nedūravęs, matyysis su Dėde Samu ir patars jam, kad su tokia nykštuku, kaip Lietuva, jis visai nesiterliotų, nes mums viena bomba daugiau kaštuotų, negu tokius Pilviškius ir Priekulę sudėjus į vieną celių.

Taigi, broliai kanadiečiai! Jeigu kurią naktį pamatysite du mėnulių, tai nemislykite, kad jau atkė Antikristus su geležiniu, raudonai įkaitusiu pečium ir pabaiga svieto prisiartino! O ne! Tai bus parodyta Šteitų galybė, o kartu ir užtikrinimas, kad, apart karo su Marsu, daugiau karų nebus ant mūsų planetos. Tai lygiai taip, kaip Laumės juosta dievas mums garantuoja, kad daugiau nekoros mus patapu.

Elora Flower Shop

396 College St.
630 Queen St. W.

RA. 5459
PL. 4183

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4173

FUR COATS....

Futros Permodeliuojamos Atsakingų ir
Patyrusių Kallių-Siuvėjų

\$15 ir daugiau; darbas garantuotas; senos futros
bus kaip naujos; paimam ir pristatom.

Uptown Furs

559 YONGE ST. MI. 9180
Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Zakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą.
- Parduodam Gatavus.
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: RA. 8971

Siunčiame maisto pakelius, drabužius ir visokius
vaistus į Lietuvą ir visus kitus kraštus. Visi siuntiniai
apdraudžiami. — Klauskit mūsų kainų sąrašo.

SIGMA TRADING CO.
787 Dundas St. West EM. 6-1046
Toronto, Ontario

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Vištos ir Kiaušiniai!

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Metinis Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 4 dieną, Karpato rusų salėje, 707 Barton, St. E.

Visus narius kviečiame atsilankyti. Turėsime išrinkti valdybą 1953 metams.

Pradžią 2 valandą po piet.

Kuopos Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 4 dieną, 2 valandą dieną, 160 Claremont St.

Kviečiame visus atvykti ir susipažinti su nauja valdyba, kad reikalui esant žinotumėt, kur kreiptis.

Kuopos Valdyba

Apsidegino Ranką

TORONTO. — Gruodžio 24 dieną draugė V. Kaptalienė apsidegino ranką. Gydosis namie.

Rep.

OTTAWA. — Britų Kolumbijos liberalų atstovai kaltina Britų Kolumbijos Social Credit partiją gavus laike provincialiu rinkimų paršamos iš Jungtinių Valstijų atiejaus kompanijų.

Liberalas Cruickshank pastebėjo, kad laike rinkiminių kompanijos buvo atvykusių amerikiečių padėti socialkreditoriams, o po rinkimų sugrįžo atgal.

Socialkreditoriai teisinasi, kad jie nekvieta jų ir už tai neatsaką už amerikiečių tal-

VIENINGOJE TAUTŲ SEIMOJE

(Atkelta nuo 7 pusl.)

meno įstaigų, kurios respublikoje įkurtos tarybų valdžios laikais. Niekomet Lietuva neturėjo tiek laikraščių, žurnalų, knygų, išeinančių tokiomis milžiniškais tiražais, tiek bibliotekų, klubų, skaityklų, meninės saviveiklos ratelių, kaip dabar, Tarybų valdžios laikais.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos devynioliktojo suvažiavimo direktivos dėl penktojo penkmečio plano T-SR Sąjungai išvystyti 1951-1955 metams yra nauja grandiozinė programa, užtikrinanti visų liaudies ūkio šakų tolesnį kilimą ir — šiuo pagrindu — dar didesnį Tarybų Sąjungos tautų materialinės gerovės ir kultūrinio lygio pakilimą. Šio plano įvykdymas žymiai priartins Tarybų šalį prie komunizmo.

Naujojo penkmečio plane didelis dėmesys yra skirtas Pabaltijo respublikoms, tame tarpe Tarybų Lietuvai. Respublikoje, pavyzdžiui, numatyta 2-2,5 karto padidinti elektros energijos išdirbį, išplėsti Kauno hidroelektrinės statybą; toliau vystyti mašinų gamybą; laivų statybą ir turbinų, elektros mašinų bei staklių gamybą; dar labiau išvystyti produktyviąją gyvulininkystę, ypač pienučių gyvulių ir kiaulių srietyje; atlikti pelkių nusausinimo darbus, pakelti žemės ūkio kultūrų derlingumą; padidinti mašinų - traktorių stočių tinklą. Į Lietuvos T-SR pedagoginius institutus 1951-1955 metais bus priimta 2,3 karto daugiau studentų, negu per 1946-1950 metus.

Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika, lygiai kaip ir kiekviena tarybinė sąjunginė respublika, yra suvereni tarybinė socialistinė valstybė, savanoriškai įeinanti į Tarybų Sąjungos sudėtį lygiomis su kitomis sąjunginėmis respublikomis teisėmis.

Nacių režimas buvo sugadinęs daugelį Vokietijos žmonių. Štai francūzų teisme du gydytojai, Otto Bickenback (kairėj) ir Eugene Haagen

(dešinėj, stovi), kurie buvo apkaltinti darius eksperimentus su koncentracijos stovyklų įniamiais. Jie darė bandymus ant įnamių su

nuodingomis dujomis ir tyfuso virusais. Visai neseniai Strasburge buvo atrasta 17 lavonų, prezervuotų kubiluose.

Tai reiškia, kad Tarybų Lietuva vykdo valstybinę valdžią savarankiškai, pilnutinai išlaikydama savo suverenes teises.

Lietuvių tauta yra visiškas šeimininkas savo respublikoje, ir kartu ji yra pilnateisis Tarybų Sąjungos valstybinio gyvenimo dalyvis. Lietuvių tauta laisvai, remdamasi demokratiškiausia pasaulyje rinkimų teise, renka Lietuvos TSR aukščiausiąjį valdžios organą ir visus vietinius valdžios organus, o taip pat dalyvauja renkant aukščiausiuosius Tarybų Sąjungos valdžios organus. Per savo atstovus lietuvių tauta dalyvauja sprendžiant bendrasąjunginius valstybinius klausimus TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijose.

Lietuvių tauta pilnai įvertina didžiąją laimę būti Tarybų Sąjungos tautų vieningos šeimos nariu, ji žino, kad tik tarybinių tautų, su rusų tauta priešakyje, broliškoji pagalba išvadavo ją iš hitle-

rininkų jungo, grąžino jai Vilnių ir Klaipėdą, kurie buvo per prievartą iš respublikos atimti buržuazinės vyriausybės laikais. Drauge su kitomis Tarybų Sąjungos tautomis lietuvių tauta dirba taikų kūrybinį darbą.

Algirdas Grinkus Rašo Iš Vienos

Savo laiške iš Vienos, A. Grinkus, Kanados lietuvių delegatas, rašo:

"Brangūs draugai! Siunčiu jums Kongreso buletiną, rasite reikiamos medžiagos..."

"Šiandien buvo labai jaudinanti scena kongrese: po kalbos mūsų delegato Yvan Ducharme (Korėjos karo veterano), jį apkabino rankomis Korėjos mergina ir kelis kartus bučiavo, tą pat darė ir kiti kinų delegatai, o daugelis delegatų šluostė ašaras, matydami, kad čia

žmonės, toli nuo fronto, myli vieni kitus, o ten mūsų jaunuoliai yra siunčiami tuos ramius žmones užmušinėti.

"Vienas Korėjos delegatas yra baisiai apdegusiu veidu ir nudegusiomis ausimis. Tai auka napalm bombos.

"Linkiu jums viso gero. Draugiškai,

A. Grinkus"

MIRĖ PASIZYMEJES UKRAINŲ VEIKĖJAS

WINNIPEG. — Čia mirė Matthew Shatulsky, ukrainiečių laikraščio The Ukrainian Word (Ukrainiečių Žodis) redaktorius, sūlaukęs 69 metų amžiaus.

Jis buvo vienas iš seniausių Kanados darbininkų judėjimo pionierių. Su jo išiskyrimu iš gyvųjų tarpo visi Kanados darbininkai neteko žymaus asmens.

Jis 1909 metais atvyko į Jungtines Valstijas, 1911 metais emigravo į Kanadą, kur išgyveno iki mirties.

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla
Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Lalkrodiininkas
Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išria akų nervus, nuo kurių pa-cina nervuotumas ir galvos skandėjimas. Pritaiko aki-nius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

grie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Irengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO